

**Kamer
der Volksvertegenwoordigers**

11 JANUARI 1949.

WETSVOORSTEL

**houdende instelling van een definitief pensioenstelsel
voor loonarbeiders.**

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

In het verslag aan de Regent waarbij de besluitwet van 28 December 1944 betreffende de Maatschappelijke Zekerheid van de arbeiders werd voorgedragen, werd gezegd dat het stelsel van de pensioenbijslagen, door gezegde besluitwet in het leven geroepen, slechts voorlopig was en dat de wetgever, na tijdsverloop van 2 à 3 jaar, inzake pensioenen, een definitief ontwerp moest stemmen « dat op gevoeglijke wijze de capitalisatie- en repartitiestelsels, die bleken aangewezen om een stabiel evenwicht te verwezenlijken, samen zou voegen ».

Bij besluit van de Regent dd. 4 Juni 1945, werd dan ook een Commissie opgericht belast met de studie van de hervormingen die dienden aangebracht aan het pensioenstelsel van de bedienden en de arbeiders.

Aangezien de Heer Minister van Arbeid en Maatschappelijke Voorzorg onlangs de Wetgevende Kamers heeft medegedeeld dat de werkzaamheden van de Commissie beëindigd werden met een proces-verbaal waarin geconstateerd wordt dat geen uitslag werd bereikt, heeft de C.V.P. het vraagstuk grondig onderzocht en meent zij aan de wetgever onderhavig wetsvoorstel als definitief stelsel in zake bedienden- en arbeiderspensioenen te moeten voorleggen.

Welk zijn de voornaamste hervormingen die dit voorstel aan het bestaande pensioenstelsel moet brengen ?

Eerst en vooral het in evenwicht brengen van de inkomsten en de uitgaven na aanpassing van het bedrag der pensioenen aan de nieuwe naoorlogse economische en sociale toestanden : met als gevolg, wat de arbeiderspensioenen

**Chambre
des Représentants**

11 JANVIER 1949.

PROPOSITION DE LOI

**instaurant un régime définitif de retraite
pour les travailleurs salariés.**

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Dans le rapport au Régent présentant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la Sécurité Sociale des travailleurs, il était dit que le régime des compléments de pension institué par ledit arrêté-loi n'était qu'un provisoire et que le législateur devrait, après une période de deux ou trois ans, adopter, en matière de pensions, un projet définitif « qui combinerait de façon convenable les systèmes de capitalisation et de répartition qui semblaient devoir concourir à un équilibre stable ».

Aussi, le 4 juin 1945, un arrêté du Régent créa-t-il une Commission pour l'étude des réformes à apporter au régime de pension des employés et des ouvriers.

Comme Monsieur le Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale a informé récemment les Chambres législatives de ce que les travaux de cette Commission s'étaient terminés par un procès-verbal de carence, le P. S. C. a procédé à une étude approfondie du problème et il estime devoir présenter au législateur la présente proposition de loi comme régime définitif en matière de pensions des employés et ouvriers.

Quelles sont les réformes essentielles que cette proposition doit apporter au régime de pension existant ?

Tout d'abord la mise en équilibre des ressources et des dépenses après l'adaptation du taux des pensions aux nouvelles conditions économiques et sociales de l'après-guerre, avec, comme corollaire, en ce qui concerne les

betreft, dat, door het herstellen van een juist verband tussen het bedrag der inkomsten geboekt op de persoonlijke rekening en deze rechtstreeks aan de solidariteit afgedragen, het mechanisme van vorming der pensioenen opnieuw normaal zal werken, daar het enigszins in de war werd gestuurd door de maatregelen die voorzeker nodig waren, doch die in December 1944 overijld genomen werden en dus noodzakelijkerwijze onvolledig waren.

Daarna, een zekere wijziging van het mechanisme van het weduwenpensioen, met inachtneming van de nieuwe strekkingen die zich op dat gebied hebben voorgedaan:

het verlenen van hogere toeslagen aan de bedienden, wier solidariteitsbijdragen hoger zijn dan deze van de werklieden;

het invoeren van de mogelijkheid, voor de arbeiders van de ongezonde beroepen die door hun harde arbeid vroeg oud geworden zijn, vóór 65 jaar een niet verminderd pensioen te kunnen genieten;

het bestendig aanpassen aan het algemeen peil van de bezoldigingen, van de rechten op pensioen door de arbeiders verworven;

de coördinatie van de bepalingen betreffende de pensioenen van zieken, invaliden, slachtoffers van werkongevallen, onvrijwillige werklozen, verminkt, militairen enz.

Dit voorstel verwezenlijkt deze essentiële hervormingen en verbeteringen, terwijl het de bepalingen behoudt van de bestaande wetgeving waarvoor niet bewezen is dat de vervanging of de wijziging er van uit het oogpunt van het algemeen belang enig zakelijk voordeel zou opleveren en die de bestaande administratieve organisatie niet nutteloos overhoop werpt.

**

Volgende beginselen die ten grondslag liggen aan de wetgeving van 1930 werden in dit voorstel gehandhaafd :

1) Het bedrag van het pensioen staat in verhouding tot de voltooide loopbaan.

Dit beginsel beantwoordt aan de betrachtingen van al de loontrekkenden.

De gedachte van een « levensminimum »-pensioen aan elkeen verleend zonder aanzien van fortuin en gedeckt door individuele en voor allen gelijke bijdragen, zonder onderscheid van leeftijd of stand, hoe verlokkelijk zij om haar eenvoudigheid ook moge blijken, kan evenwel geen voldoening schenken uit het oogpunt van de zekerheid van de arbeider. Immers, zij onderstelt de mogelijkheid voor de loontrekende zich vrij een bijkomend pensioen te vestigen dat, gevoegd bij de « levensminimum »-toelage, het normale pensioen zal vormen waarop de belanghebbende gerechtigd is aanspraak te maken na het voltooien van een normale loopbaan.

Welnu, de Belgische ervaring van de laatste zestig jaar, ja zelfs de tegenwoordige toestand levert het bewijs van het fiasco van het stelsel der vrijheid inzake sociale verzekeringen der loontrekkenden. Door tot dergelijk regime

pensions des ouvriers, la remise en fonctionnement normal, par le rétablissement d'un juste rapport entre le montant des ressources portées au compte personnel et celles affectées directement à la solidarité, du mécanisme de formation des pensions faussé par les mesures, nécessaires certes, mais hâties et forcément incomplètes, prises en décembre 1944.

Ensuite, une certaine modification du mécanisme de la pension eu égard aux tendances nouvelles qui se sont fait jour dans ce domaine :

l'octroi d'une majoration plus importante aux employés dont les cotisations de solidarité sont plus élevées que celles des ouvriers;

l'introduction de la possibilité pour les ouvriers des industries insalubres, que leur travail pénible a vieillis prématûrément, de bénéficier avant 65 ans de la pension non réduite;

l'ajustement permanent au niveau général des rémunérations, des droits à la pension acquis par les travailleurs;

la coordination des dispositions relatives à la pension des malades, invalides, accidentés de travail, chômeurs involontaires, estropiés, militaires, etc...

La proposition présente réalise ces réformes et améliorations essentielles, tout en conservant les dispositions de la législation existante, dont il n'est pas prouvé que le remplacement ou la modification présenterait un réel avantage du point de vue de l'intérêt général, et en ne bouleversant pas inutilement l'organisation administrative actuelle.

**

Les principes suivants, qui sont à la base de la législation de 1930, sont maintenus dans la proposition :

1) Le montant de la pension est fonction de la carrière accomplie.

Ce principe répond aux aspirations unanimes des salariés.

L'idée d'une pension « minimum vital » accordée à tous, sans distinction de fortune, et couverte par des cotisations individuelles égales pour tous, sans distinction d'âge ou de condition, pour séduisante qu'elle puisse paraître du point de vue de sa simplicité, ne peut donner satisfaction du point de vue de la sécurité du travailleur. En effet, elle suppose la possibilité pour le salarié de se constituer librement la pension complémentaire qui, ajoutée à l'allocation « minimum vital », formera la pension normale que l'intéressé est en droit d'espérer après l'accomplissement d'une carrière normale.

Or, l'expérience belge des soixante dernières années et même la situation présente démontrent la faillite des régimes de liberté en matière d'assurances sociales des salariés. Revenir à pareil régime, ce serait en fait renoncer

terug te keren zou men inderdaad er van afzien de loontrekkende eenmaal een waarachtig pensioen te zien genieten; het zou het invoeren betekenen van een simplistisch systeem van hulptoelagen die, in geen geval, de loontrekkenden zou kunnen bevredigen.

2) *Er wordt op de persoonlijke rekening van de belanghebbende een zulksdanig gedeelte van de bijdrage geboekt dat het de vestiging toelaat, volgens de beginselen van de individuele capitalisatie, van een normaal pensioen na een normale loopbaan.*

3) *De schuldbordering van de loontrekkende wordt, wat dit deel van de bijdrage betreft, formeel en geheel erkend, in deze zin dat hem dadelijk absolute rechten worden toegekend, niet alleen op een deel der pensioenen die door deze gedeelten van bijdragen kunnen gevastigd worden (wat het geval zou zijn bij het collectief capitalisatiesysteem), maar op het geheel van de pensioenen.*

Het behoud van deze beginselen verleent aan het systeem financiële stabiliteit, rechtvaardigheid jegens alle verzekerden en de onmisbare klarheid in de boekhouding.

Gezien de ingewikkeldheid van het probleem der pensioenenverzekering en het feit dat het kan onderverdeeld worden in een bepaald aantal delen, waarin zich telkens verschillende factoren laten gelden, waarvan sommige wel meetbaar zijn maar andere voorals nog onvatbaar zijn voor vooruitzicht of schatting die enige waarborg van juistheid biedt, voorziet onderhavig voorstel de trapsgewijze oplossing van het probleem; aldus wordt de onzekerheidszone strikt beperkt en wordt het toezicht er over vergemakkelijkt en mettertijd zal de opslorping er van kunnen gebeuren.

Uit het oogpunt van de financiële stabiliteit van het systeem zou het hoogst gevaarlijk geweest zijn het probleem te willen oplossen door één mengsel te maken van al de zeer verscheidene gegevens (wat zou gebeurd zijn ware het principe van de collectieve capitalisatie toegepast geworden) en wat enkel als resultaat zou opgeleverd hebben, de onzekerheid uit te breiden over het hele kader der pensioenenverzekering en het in evenwicht brengen er van in de zekerheid te vertragen.

Aan de andere kant, laat elke wijziging toegebracht aan de verdeling der lonen over de voorziene loopbaan van een verzekerde het systeem bedoeld in onderhavig voorstel volkomen in evenwicht.

Met dit laatste, worden aan elke verzekerde over zijn gehele loopbaan nauwkeurig al de voordelen toegekend die de op zijn persoonlijke rekening geboekte stortingen toelaten te verlenen, zonder dat dit hoeft voort te spruiten, zoals bij collectieve capitalisatie, uit steeds wisselvallige compensaties verworven bij het begin en bij het einde van de loopbaan.

Dit punt is bijzonder belangrijk voor de arbeidersklasse die zelden een volledige loopbaan in volle activiteit doorbrengt. Talrijk zijn inderdaad de werklieden die op een zekere leeftijd ophouden loontrekkenden te zijn, en invalide, ziek, werkloos of tussenpersoon worden of voor eigen

à voir le salarié bénéficier un jour d'une véritable pension; ce serait instaurer un système simpliste d'allocation-sécours qui ne saurait, en aucune manière, satisfaire le monde des salariés.

2) *Il est porté au compte personnel de l'intéressé une fraction de la cotisation perçue, telle qu'elle permette la constitution, selon les principes de la capitalisation individuelle, d'une pension normale après une carrière normale.*

3) *La créance du salarié en ce qui concerne cette fraction de cotisation est formellement et totalement reconnue, en ce sens qu'elle lui confère immédiatement des droits absolus, non seulement sur une partie des pensions pouvant être constituées par ces fractions de cotisations (ce qui serait le cas en système de capitalisation collective), mais sur l'intégralité de ces pensions.*

Le maintien de ces deux principes permet de conserver au système la stabilité financière, l'équité envers tous les assurés et la clarté comptable indispensables.

Etant donné la complexité du problème de l'assurance-pensions et le fait qu'il peut se décomposer en un certain nombre d'éléments dans chacun desquels interviennent des facteurs différents, dont les uns sont parfaitement mesurables mais dont les autres échappent encore à une prévision ou à une estimation offrant quelque garantie d'exactitude, la présente proposition prévoit la solution graduelle du problème, limitant ainsi nettement la zone d'insécurité dont la surveillance est de la sorte facilitée et dont la résorption pourra se faire avec le temps.

Il eût été très dangereux, du point de vue de la stabilité financière du système, de résoudre le problème en fondant en un seul amalgame des éléments tellement différents (ce qui se serait fait si l'on avait appliqué les principes de la capitalisation collective) et ce qui n'aurait eu pour résultat que d'étendre l'insécurité à tout le cadre de l'assurance-pensions et d'en retarder la mise en équilibre dans la sécurité.

Par ailleurs, toute modification apportée à la répartition des salaires sur la carrière prévue d'un assuré laisse en parfait équilibre le système faisant l'objet de la présente proposition.

Chaque assuré se voit reconnaître exactement tout au long de sa carrière tous les avantages que les versements portés à son compte personnel permettent d'accorder, sans que cela doive résulter, comme en capitalisation collective, de compensations toujours aléatoires entre les avantages acquis en début et en fin de carrière.

Ce dernier point est particulièrement important du point de vue des assurés ouvriers qui accomplissent rarement une carrière complète en pleine activité. Nombreux sont, en effet, les ouvriers qui cessent d'être salariés à partir d'un certain âge ou deviennent invalides, malades, chô-

rekening beginnen te werken. Indien men, naar de gegevens van de industriële telling van 1937, de verdeling van de arbeidsbevolking nagaat, kan men trouwens vaststellen dat het gros van de arbeidersbevolking zich rondom de leeftijd 30 tot 35 jaar bevindt. Men dient dus aan de loontrekenden, van hun jonge leeftijd af, alle rechten toe te kennen welke zij door hun stortingen logischerwijze kunnen verwerven.

Ten slotte biedt het stelsel, dat voorgestaan wordt door onderhavig voorstel, uit het oogpunt van de boekhouding alle wenselijke klarheid: de verworven rechten, welke overeenstemmen met de op de persoonlijke rekeningen geboekte bijdragen, blijven op ieder ogenblik juist bepaald en stemmen stipt overeen met de geïnde bijdragen; opdat het technisch evenwicht bereikt zij volstaat het dat de tegenwaarde dier rechten in kas is.

Indien men, bij de voorbereiding van dit voorstel, de principes van de « collectieve capitalisatie » had aangenomen, dan zou men een stelsel gekregen hebben dat niet de minste waarborg bood uit het oogpunt van de boekhouding, dat totaal aan stabiliteit mangelde en dat de jongere loontrekenden en de werkende klasse in 't algemeen had benadeeld bij de berekening van de verworven pensioenrechten.

Toegekende voordelen.

Het gedeelte van de bijdrage dat op de persoonlijke rekening geboekt wordt bedraagt 5,5 % of 7 % der lonen waarop de afhouding voor maatschappelijke zekerheid gedaan wordt, naargelang het een werkman of een bediende betreft.

De pensioenen welke door de gedeeltelijke bijdragen gevormd worden bestaan uit een lijfrente ten bate van de verzekerde op 65-jarige leeftijd (60 jaar voor de vrouwelijke verzekerden) en, voor de mannelijke loontrekenden, uit een rustpensioen ten bate van de weduwe (op 60-jarige leeftijd); daarenboven werd voor de regeling van het pensioen der weduwe die gewerkt heeft na het overlijden van haar echtgenoot een gepaste oplossing gevonden (art. 35).

Het percentage van het gedeelte der bijdrage dat op de persoonlijke rekening geboekt wordt werd zo berekend dat, over het algemeen, het bedrag der lijfrenten op 65 jaar, na een normale loopbaan, minstens gelijk zou zijn aan de 6/10 van de laatste lonen of wedden; en het bedrag der rustpensioenen voor de weduwen op 60-jarige leeftijd zou gelijk zijn aan de 6/10 van het totale pensioen dat de echtgenoot zou genoten hebben indien hij geleefd had tot 65 jaar en tot op die leeftijd de lonen had ontvangen welke hij trok op het ogenblik van zijn overlijden.

Pensioentoeslagen worden voorzien voor het geval dat de verzekerde, wegens zijn leeftijd, niet in de mogelijkheid verkeert te storten gedurende een volledige loopbaan; die toeslagen, toegekend onder voorbehoud van vervulling van de thans voorziene voorwaarden van in betrekking zijn gedurende de laatste 15 jaar brengen onmiddellijk het pensioen van de rentegenieter op 12.000 frank, het rustpen-

meurs, intermédiaires ou qui s'installent à leur compte. Si l'on compare d'ailleurs la répartition de la population ouvrière donnée par le recensement industriel de 1937 à la répartition de la population du Royaume, on peut remarquer que la plus grande partie de la population ouvrière se situe aux environs des âges de 30 à 35 ans. Il convient donc que les salariés se voient reconnaître, dès leur jeune âge, tous les droits que leurs versements leur permettent logiquement d'acquérir.

Enfin le système faisant l'objet de la présente proposition offre, du point de vue comptable, toute la clarté désirable : les droits acquis correspondant aux cotisations portées aux comptes personnels sont parfaitement déterminés à tout moment et correspondent exactement aux recettes perçues ; pour que l'équilibre technique soit atteint, il suffit que la contre-valeur de ces droits acquis se trouve en caisse.

Si l'on avait, dans l'élaboration de la présente proposition, adopté les principes de la « capitalisation collective », on aurait abouti à un système ne présentant aucune garantie au point de vue comptable, manquant totalement de stabilité et lésant gravement, dans le calcul des droits acquis à la pension, les jeunes salariés et d'une manière générale la classe ouvrière.

Avantages octroyés.

La fraction de cotisation portée au compte personnel est égale à 5,5 % ou à 7 % des rémunérations soumises à la retenue pour sécurité sociale, selon qu'il s'agit d'un ouvrier ou d'un employé.

Les pensions formées par les fractions de cotisations consistent en une rente de retraite à 65 ans au profit de l'intéressé (60 ans s'il s'agit d'une femme) et, pour les salariés du sexe masculin, en une rente de retraite à 60 ans au profit de la veuve ; le cas de la pension de la veuve qui a travaillé pendant son veuvage est, en outre, résolu de manière heureuse (art. 35).

Les taux de la partie de cotisation portée au compte personnel ont été fixés de telle sorte qu'en moyenne, le montant des pensions de retraite à 65 ans soit, pour une carrière normale, au moins égal aux 6/10mes des derniers salaires ou appointements d'activité et celui des pensions de retraite à 60 ans des veuves, égal aux 6/10mes de la pension totale dont aurait joui le mari, s'il avait vécu jusqu'à 65 ans et perçu jusqu'à cet âge les émoluments dont il bénéficiait au moment de son décès.

Des majorations de pensions sont prévues pour les cas où le salarié n'a plus, en raison de son âge actuel, la possibilité de cotiser pendant une carrière complète ; elles portent, pour autant que les conditions d'occupation au cours des quinze dernières années actuellement prévues soient remplies, immédiatement à 12.000 francs, 10.800 francs et 9.000 francs respectivement la pension du retraité, la pen-

sioen van de weduwe op 10.800 frank en de toelage, waarvan hierna sprake, voor de weduwe die jonger is dan 60 jaar op 9.000 frank.

Het gedeelte van de bijdrage dat niet op de persoonlijke rekening geboekt wordt, zegge 1,5 % of 3,5 % van de aan de afhouding voor Sociale Zekerheid onderworpen bezoldiging, naar gelang het een werkman of een bediende betreft, is bestemd voor de betaling, als loutere solidariteit, van :

a) een tijdelijke weduwentoelage gelijk aan 30 % van het laatste loon of wedde van de man en betaalbaar ten laatste tot 60 jaar of tot het hertrouwen, onder de enige voorwaarde dat de weduwe niet werkt of enkel een gelegenheidswerk verricht;

b) een jaarlijkse haardvergoeding van 6.000 frank betaalbaar aan de gehuwde pensioentrekkende voor zoveel de twee echtelingen niet meer werken en dat de echtgenote geen rente of pensioen van gelijkwaardig bedrag geniet; deze beperking is nochtans niet van toepassing op de vruchten van het vrije sparen of van een vrijwillige verzekering.

Zoals men het zal opgemerkt hebben wordt door deze nieuwe bepalingen vermeden dat jonge herhuwde weduwen of weduwen die een wel betaald postje bekleden, een tamelijk hoge weduwerente zouden blijven genieten.

Ze vestigen ook een bestendig verschil tussen het pensioen van de gehuwde gepensioneerde en dit van hem die niet gehuwd is, daar hun respectieve familielasten niet van gelijk belang zijn.

Eindelijk werd het verkieslijk geacht dit gedeelte van de bijdrage op de persoonlijke rekening niet te boeken omdat ze bestemd is voor het dekken van risico's die tegenwoordig ontsnappen aan iedere redelijke schatting betreffende een bepaalde verzekerde : zal de eventuele weduwe werken of niet, enz...

Het gedeelte van de bijdrage van 3,5 % die op de persoonlijke rekening van de bediende niet geboekt wordt is te belangrijk als men alleen de voordelen voorzien sub a) en b) beschouwt; men heeft gedacht dat het beter was ze op dit peil te houden dan ze te verminderen, gezien er thans toch bijdragen van dit bedrag door de weddentrekkenden en hun werkgevers gestort worden; artikel 50 zou voorzien dat een Koninklijk besluit, op voorstel van de Hogere Raad voor Bedienden en in de Ministerraad besproken, aan de gepensioneerde bedienden en aan hun weduwen onmiddellijk bijkomende toeslagen mag toekennen.

Er dient op gewezen dat het huidige voorstel geen uitsluiting in zake toeslag meer voorziet voor de bedienden wier gemiddelde wedde van de laatste vijf jaren een zeker bedrag zal overschreden hebben.

**

Voorziene geldmiddelen.

De uitgaven, die uit de toepassing van de bepalingen die in het vorig hoofdstuk ontleed werden, zullen voortvloeien, zullen gedekt worden, enerzijds door de bijdragen ten laste

sion de la veuve retraitée et l'allocation, dont question ci-après, de la veuve âgée de moins de 60 ans.

Quant à la partie de la cotisation non portée au compte personnel, soit 1,5 % ou 3,5 % des rémunérations soumises à la retenue pour sécurité sociale selon qu'il s'agit d'un ouvrier ou d'un employé, elle est affectée au paiement, en solidarité pure :

a) d'une allocation temporaire de veuve égale aux 30 % des derniers émoluments du mari et payable au plus tard jusqu'à l'âge de 60 ans ou jusqu'au remariage, à la seule et unique condition que la veuve ne travaille pas ou ne se livre qu'à un travail occasionnel;

b) d'une indemnité annuelle de foyer de 6.000 francs payable au pensionné marié, pour autant que le couple ne travaille plus et que l'épouse ne bénéficie pas d'une rente ou pension d'un montant équivalent; cette restriction ne s'appliquant pas au fruit de l'épargne libre ou de l'assurance volontaire.

Comme on l'aura remarqué, ces nouvelles dispositions permettent d'éviter que de jeunes veuves remariées ou occupant un emploi rémunérant, continuent à bénéficier d'une rente de veuve d'un montant relativement élevé.

De même, elles établissent en permanence un écart entre la pension du salarié marié et celle du salarié non marié, leurs charges familiales respectives n'étant pas d'égale importance.

Enfin, il a été jugé préférable de ne pas porter au compte personnel, cette partie de la cotisation, parce qu'elle est destinée à la couverture de risques qui échappent actuellement à toute appréciation raisonnable en ce qui concerne un assuré déterminé : probabilité pour la veuve éventuelle de ne pas travailler, etc...

La fraction de cotisation de 3,5 % qui n'est pas portée au compte personnel de l'employé est trop élevée si l'on ne considère que les avantages prévus aux a) et b) ci-dessus; plutôt que de la réduire on a pensé qu'il valait mieux, étant donné que des cotisations de ce montant sont déjà versées actuellement par les appointés et leurs employeurs, la maintenir à ce taux en prévoyant à l'article 50 que, sur proposition du Conseil supérieur des Employés, un arrêté royal, délibéré en Conseil des Ministres, peut immédiatement accorder aux employés pensionnés et à leurs veuves des majorations complémentaires.

Il est à signaler ici, en passant, que la présente proposition ne prévoit plus d'exclusion du bénéfice de la majoration pour les employés dont le traitement moyen des cinq dernières années aura dépassé un certain montant.

**

Ressources prévues.

Les dépenses qui résulteront de l'application des dispositions qui viennent d'être analysées au chapitre précédent, seront couvertes d'une part, par des cotisations à charge

van de werkgevers en de werknemers en, anderzijds, door een jaarlijkse tussenkomst van de Staat.

Als men het gedeelte van de bijdrage, dat op de persoonlijke rekeningen geboekt wordt bij het gedeelte voor loutere solidariteit en waarvan in voorgaande hoofdstuk sprake is geweest, bekomt men 7 % voor de werkliden en 10,5 % voor de bedienden, hetgeen juist overeenstemt met de percentages die thans opgelegd zijn.

Het lijkt wel dat deze normale bijdragen in de toekomst door de werkgevers en de werknemers nog ten laste kunnen genomen worden; mocht dit het geval niet zijn dan zou men verplicht zijn het bedrag van de pensioenen en de verscheidene voorziene voordeelen te verlagen.

Is het, daarenboven, aangewezen aan de normale bijdragen bijkomende bijdragen toe te voegen, waardoor de werkgevers en werknemers een deel van de last der toeslagen zouden moeten dragen?

De indieners van dit voorstel zijn de mening toegedaan dat de Staat de last van het verleden op zich moet nemen, d.w.z. de kosten dekken van de pensioenen welke de oude pensioentrekkenden en de thans nog werkende arbeiders, gezien hun gevorderde leeftijd, door hun toekomstige stortingen niet meer kunnen verwerven en welke de arbeidende klassen uit solidariteitszin voor deze arbeiders eisen.

Daar de voorziene toeslagen hoger zijn dan de huidige toeslagen en aanvullingen samen en daar, van een andere kant, om redenen van sociale aard, geen sancties meer kunnen voorzien worden voor het ontbreken van vroeger verplichte stortingen, zal de last van de toeslagen voor de Staat natuurlijk zwaarder zijn dan ze tot op heden is geweest; maar het zou onrechtvaardig zijn al het gewicht er van op de werkgevers en werknemers te doen wegen: 't is inderdaad de ganse gemeenschap die van het werk van de bejaarde loontrekkenden genoten heeft.

Bijgevolg, aangezien er, van een andere kant, om redenen zo van economische als van morele aard, geen sprake kan zijn van het de toekomstige geslachten progressieve bijdragen te voorzien, wordt er voorgesteld de bijdragen van de werkgevers en werknemers op 7 % voor de werkliden en 10,5 % voor de bedienden te behouden.

Daar het bedrag der uitgaven ten laste van de Staat daardoor ook bepaald is, blijft de last ervan over de toekomende jaren te verdelen.

De wetgever staat voor verscheidene mogelijkheden:

a) of wel beslissen dat de tussenkomst van de Staat ieder jaar gelijk zal zijn aan de uitgaven voortvloeiend uit het ten laste nemen van het verleden;

In dit geval zal de tussenkomst tijdelijk zijn: ongeveer 3 1/2 milliard bedragend in 't begin, zal zij gedurig afnemen om te dalen tot nul.

De bijdragen van de werkgevers en de werknemers zullen uitsluitend dienen tot de betaling van de daarmee overeenstemmende pensioenen. Door deze werkwijze zouden enkel de eerstvolgende geslachten voor de last van het

des employeurs et salariés et d'autre part, par une intervention annuelle de l'Etat.

En ajoutant les fractions de cotisations portées aux comptes personnels à celles utilisées en solidarité pure et dont il est question au chapitre précédent, on atteint les taux de 7 % pour les ouvriers et de 10,5 % pour les employés, ce qui correspond précisément aux taux actuellement appliqués.

Il semble bien que ces cotisations normales puissent encore être prises en charge à l'avenir par les employeurs et salariés; s'il n'en était pas ainsi, on serait acculé à réduire les taux des pensions et les divers avantages prévus.

Convient-il, en outre, d'ajouter aux cotisations normales des cotisations complémentaires qui feraient supporter par les seuls employeurs et salariés une part du poids des majorations?

Les auteurs de la proposition présente sont d'avis que c'est à l'Etat qu'incombe la prise en charge du poids du passé, c'est-à-dire du coût des pensions que les vieux salariés retraités et les salariés encore au travail actuellement n'auront plus, en raison de leur âge, la possibilité d'acquérir par leurs versements futurs et dont les sentiments de solidarité sociale des classes laborieuses exigent cependant que ces travailleurs bénéficient.

Comme les majorations prévues sont supérieures aux majorations et compléments actuels réunis et que d'autre part, on est amené pour des raisons d'ordre social à ne pas sanctionner l'absence de versements obligatoires antérieurs, la charge des majorations sera évidemment pour l'Etat plus lourde qu'elle ne l'a été jusqu'à présent; mais il serait injuste d'en concentrer le poids sur les employeurs et les salariés: c'est en effet la collectivité tout entière qui a bénéficié du travail des vieux salariés.

En conséquence, étant donné qu'il ne peut être question, par ailleurs, pour des raisons tant d'ordre économique qu'd'ordre moral, de prévoir des taux de cotisation progressifs pour les générations futures, il est proposé de maintenir à 7 % pour les ouvriers et 10,5 % pour les employés, les taux de cotisation à supporter par les employeurs et les salariés.

Le montant des dépenses à supporter par l'Etat se trouvant de ce fait aussi fixé, il reste à en répartir la charge sur les années futures.

Diverses possibilités s'offrent au législateur:

a) ou bien décider que l'intervention de l'Etat sera égale chaque année aux dépenses résultant de la prise en charge du poids du passé; dans ce cas l'intervention sera temporaire: de l'ordre de 3,5 milliards au début, elle augmentera quelque peu pendant un certain nombre d'années, puis diminuera constamment jusqu'à l'annulation.

Les cotisations des employeurs et salariés pourront être totalement réservées au seul financement des pensions qu'elles permettent de constituer.

Cette manière de faire chargerait donc du poids du passé

verleden moeten instaan; dit schijnt van principieel standpunt uit, minder te verdedigen dan

b) deze last op gelijke wijze te verdelen op al de toekomende geslachten: zulks is het systeem van de dotaties der wetten van 1930, waarbij voor de jaren, waarvoor de dotatie onvoldoende is, een lening voorzien wordt op de reserves gevormd door de werkgevers en de werknemersbijdragen.

Deze twee oplossingen hebben het nadeel van onmiddelijk een aanzienlijke tussenkomst te eisen van de Staat, die thans in grote financiële behoeften in andere sectoren moet voorzien o.a. die van de wederopbouw, van de wederuitrusting, van de openbare werken.

Deze laatste beschouwing brengt er ons natuurlijk toe de diametraal tegenoverstaande oplossing in overweging te nemen;

c) namelijk deze waarbij de lasten van het verleden in eerste instantie bestreden werden door de bijdragen van de werkgevers en werknemers, en de Staat enkel tussenkomt in het geval en in de mate dat deze bijdragen ontroeikend zullen zijn: de Staatsbijdrage nul in 't begin, zou spoedig verhogen en na een korte spanne tijds ongeveer het cijfer van 6 tot 7 milliard bereiken. Deze oplossing voorziet dus geen enkele reserve van gestorte bijdragen.

De opstellers van dit voorstel zijn dienaangaande evenwel van oordeel dat het vestigen van zekere reserves onontbeerlijk is wegens:

1) de mogelijkheid dat door het opkomen van economische crisissen het bedrag der bijdragen kan verminderen;

2) de waarschijnlijke nadelige evolutie van de getallen der actieve loontrekenden en der gepensioneerden in de loop der volgende jaren;

3) de geleidelijke verhoging van de uitgaven in de toekomst die normaal zal voortvloeien uit de toepassing van onderhavig voorstel en de noodzakelijkheid absoluut geen lasten te leggen op de toekomende geslachten waarvan het gewicht ondraaglijk zou blijken.

Weliswaar zijn de nadelige gevolgen van mogelijke wijzigingen in de muntwaarde te vrezen; maar de eventuele gevolgen er van zouden alleszins toch minder erg zijn dan deze die voortvloeien uit een volledig gemis aan reserves; het is trouwens mogelijk deze reserves aan te wenden tot waarlijk productieve investeringen, die altijd een zekere waarde zouden behouden spijts de schommelingen van de muntwaarde als daar zijn: aanleggen van steenwegen, kanalen, rationalisatie van de administratie, ontginning en irrigatie, enz...

Ten einde het vestigen van de nodige reserves toe te laten

d) zou men van 't begin af de Staatsbijdrage kunnen vaststellen op 't peil van de huidige tussenkomst, die on-

seulement les premières générations à venir; elle paraît, du point de vue des principes, moins défendable que:

b) celle qui consiste à répartir également sur toutes les générations futures la charge du passé: c'est le système de la dotation des lois de 1930, prévoyant pour les exercices pour lesquels la dotation est insuffisante un emprunt sur les réserves formées par les cotisations versées par les employeurs et salariés.

Ces deux premières solutions présentent l'inconvénient d'exiger immédiatement un effort considérable de l'Etat qui a, en ce moment, à satisfaire des besoins financiers énormes dans d'autres secteurs tels que la reconstruction, le rééquipement, les travaux publics.

Cette dernière considération porte naturellement à envisager la solution diamétriquement opposée,

c) qui consiste à utiliser en premier lieu, à la couverture des charges du passé, les cotisations versées par les employeurs et salariés et à ne faire appel à l'intervention de l'Etat que dans le cas et dans la mesure où ces cotisations seront insuffisantes: l'intervention de l'Etat, nulle au début, augmentera cependant rapidement pour atteindre, après un certain temps, approximativement le chiffre de quelque 6 à 7 milliards.

Cette solution ne permet donc aucune mise en réserve des cotisations versées.

Or, les auteurs de la présente proposition pensent à cet égard que la constitution de certaines réserves est indispensable en raison:

1) des possibilités de survenance de crises économiques qui pourraient réduire le montant des cotisations;

2) de l'évolution probable défavorable du nombre des travailleurs actifs et pensionnés au cours des prochaines décades;

3) de l'augmentation progressive, au cours des prochaines années, des dépenses devant résulter normalement de l'application de la présente proposition et de la nécessité d'éviter cependant de reporter sur les générations futures des charges dont le poids serait insupportable.

Il y a bien à craindre évidemment les effets néfastes de fluctuations monétaires toujours possibles; mais les conséquences éventuelles en seraient de toute manière moins catastrophiques que celles qu'aurait, dans tous les cas, l'absence totale de réserves; il y a, par ailleurs, moyen d'affecter ces réserves à la constitution de véritables investissements productifs devant toujours conserver une certaine valeur en dépit des fluctuations de la valeur de la monnaie: routes, canaux, rationalisation de l'administration, défrichement et irrigation, etc...

En vue de permettre la constitution des réserves indispensables:

d) on pourrait fixer, dès le début, l'intervention de l'Etat au niveau des charges qu'il supporte déjà actuelle-

geveer een half milliard bedraagt; deze bijdrage zou echter in dit geval spoedig moeten verhoogd worden om na een zekere tijd een peil van bij de 5 milliard te bereiken;

c) daar de opstellers van onderhavig voorstel absoluut willen vermijden de toekomst te zwaar te beladen, stellen zij voor de Staatsbijdrage onmiddellijk tot 2 milliard op te voeren (1.700 miljoen voor de werkliden en 300 miljoen voor de bedienden) en ze, na elke vijfjaarlijkse periode aan te passen; alzo zou de last langzaam stijgen gedurende enkele jaren en gestabiliseerd worden op ongeveer het dubbele.

Daar deze dotatie gedurende een zekere periode onvoldoende zal zijn om de lasten van het verleden te dragen, zal men moeten ontlenen op de kapitalen gevormd door de bijdragen op de persoonlijke rekeningen van loontrekkenden ingeschreven, terwijl daarna de overschotten van de dotaties de aflossing van de aangegane leningen zullen mogelijk maken; de kapitalen gevormd door de op de persoonlijke rekeningen ingeschreven bijdragen en die niet uitgeleend werden zullen in dit geval dienen tot vestiging van de nodige reserves.

Financiële zijde van het stelsel.

Zoals hierboven uiteengezet, is het voorziene stelsel dit van de « repartitie », d.w.z. het onmiddellijk aanwenden van het geheel of een gedeelte der bijdragen gestort door zekere generaties van verzekerden ten bate van gerechtigen die tot vroegere generaties behoren, onder voorbehoud van het aanleggen van zekere « reserves ».

Vervroeging van de leeftijd van oppensioenstelling voor de loontrekkenden van ongezonde beroepen.

De opstellers van onderhavig voorstel zijn van oordeel dat het niet volstaat het bedrag van het pensioen tot een behoorlijk peil op te voeren; ook moet dit pensioen toegekend worden van de normale leeftijd van opruststelling af; indien deze leeftijd thans redelijk kan vastgesteld worden op 65 jaar voor de algemeenheid der loontrekkenden, toch moet er nochtans een vroegere oppensioenstelling voorzien worden voor bepaalde categorieën van handarbeiders.

Het uitoefenen van hun beroep heeft hen te vroeg versleten; velen onder hen sterven vóór de normale leeftijd zonder de minste rust genoten te hebben; voor hen komt het er minder op aan het bedrag van dit pensioen te zien verhogen dan wel de leeftijd waarop zij er zouden kunnen aanspraak op maken, te zien verlagen. Zulks is namelijk het geval voor de arbeiders onderworpen aan de wet op de beroepsziekten, alsmede voor deze die werken aan de zink- en de hoogovens, in de staalfabrieken, de pletmolens, in bepaalde chemische nijverheidstakken, enz.

Titel II van dit voorstel is helemaal aan deze categorieën van arbeiders gewijd; hij omvat de volledige uitwerking van de organisatie ener bijkomende verzekering ten laste

ment et qui se situent aux environs d'un demi-milliard; cette intervention devrait cependant encore en pareil cas croître rapidement et atteindre après un certain temps un niveau supérieur à 5 milliards.

e) aussi les auteurs de la présente proposition, désirant éviter à tout prix d'hypothéquer trop lourdement l'avenir, suggèrent-ils de fixer immédiatement à 2 milliards de francs (1.700 millions pour les ouvriers et 300 millions pour les employés) l'intervention annuelle de l'Etat et d'en prévoir le réajustement à la fin de chaque période quinquennale; elle augmentera lentement pendant quelques années pour se stabiliser après avoir approximativement doublé.

Comme cette dotation sera, pendant tout un temps, trop faible pour couvrir les dépenses résultant de la prise en charge du passé, on devra prélever de larges emprunts sur les capitaux constitués par les cotisations portées aux comptes personnels des salariés, les excédents futurs de la dotation sur les dépenses de pensions correspondantes devant permettre le service des intérêts des emprunts effectués; les capitaux formés par les cotisations portées aux comptes personnels et qui n'auront pas été empruntés, pourront servir à la constitution des réserves nécessaires.

Régime financier du système.

Ainsi qu'on vient de le voir, ce régime est celui de la « répartition », c'est-à-dire de l'utilisation immédiate totale ou partielle des sommes versées par certaines générations d'assurés au profit de bénéficiaires appartenant à des générations précédentes, la répartition étant accompagnée par ailleurs d'une certaine « mise en réserve ».

Abaissement de l'âge de la pension pour les travailleurs des industries insalubres.

Les auteurs de la présente proposition pensent qu'il ne suffit pas que le taux de la pension accordée soit décent; encore faut-il que la pension soit octroyée dès le début de la vieillesse; si cet âge est, pour l'ensemble des travailleurs, actuellement fixé raisonnablement à 65 ans, il faut cependant admettre que, pour certaines catégories de travailleurs, la mise à la pension devrait être moins tardive.

L'exercice de leur profession les a usés prématurément; beaucoup d'entre-eux meurent avant l'âge normal, sans avoir pu bénéficier de la moindre retraite et il leur importe moins de voir relever le taux des pensions que de voir abaisser l'âge auquel ils seront admis à en bénéficier. Tel est le cas notamment des travailleurs assujettis à la loi sur les maladies professionnelles, de ceux qui travaillent aux fours à zinc, hauts-fourneaux, aciéries, lamoins, certaines industries chimiques, etc...

Le titre II de la présente proposition est entièrement consacré à ces travailleurs; il contient les bases complètes de l'organisation d'une véritable assurance complémentaire

van de nijverheidstakken die hen te vroeg hebben versleten en op zulke wijze dat de vervroeging van de oppensioenstelling mag gevraagd worden binnen de grenzen van bepaalde leeftijden zonder dat het bedrag van dit vervroegd pensioen lager zou zijn dan dit toegekend op 65 jaar aan de werknemers van de gezonde bedrijven.

In de organisatie van deze verzekering moet er rekening worden gehouden met het feit dat de arbeiders in kwestie niet gans hun loopbaan in de ongezonde beroepen doorbrengen: een aantal werkt er gedurende 30, andere gedurende 10 jaren of minder, ja zelfs gedurende enkele maanden; de uitgeoefende beroepen kunnen trouwens verscheidene graden van ongezondheid vertonen.

Het voorgestelde systeem vergt het berekenen van de waarschijnlijke weerslag van elke arbeidsdag doorgebracht in een ongezond beroep op de levenslengte van de arbeider; daartoe wordt voorzien dat voor elk der betrokkenen bedrijven een coëfficiënt van ongezondheid zal bepaald worden waarmede het getal van de in het bedrijf gesprenteerde arbeidsdagen zal vermenigvuldigd worden om het tijdstip vast te stellen waarop de loopbaan van de belanghebbende zal mogen vergeleken worden met de normale loopbaan van de arbeider in de gezonde bedrijven, loopbaan die normaal 14.400 dagen telt (48 jaar met 300 arbeidsdagen). Elke arbeider op wiens naam also 14.400 arbeidsdagen zullen ingeschreven zijn, zal beschouwd worden als zijnde versleten door het zware werk en zal in de voorwaarden verkeren die vereist zijn voor de vervroegde ingenottreding der bijkomende rente, ten vroegste echter op de leeftijd van 55 jaar; indien hij echter voortgaat met werken na die leeftijd, zal hij het bewijs leveren niet versleten te zijn en zal hem het genot van het vervroegd aanvullend pensioen worden geweigerd; nochtans zal de loontrekende also zijn pensioen verhogen en het op een hoger peil dan dit van de gewone arbeider opvoeren.

Dit speciaal pensioenstelsel voor arbeiders van de ongezonde nijverheidstakken zal eerst zijn volle uitwerking hebben een tiental jaren na het in werking treden der wet daar de vervroeging van de minimum-leeftijd voor de oppensioenstelling enkel trapsgewijze zal geschieden op basis van één jaar voor elk jaar dat de wet van kracht is geweest.

Onderhavig voorstel voorziet eveneens de bestendige aanpassing, ten laste van de Staat, van de pensioenen aan de schommelingen van het algemeen peil der bezoldigingen. Er werd inderdaad aan de huidige pensioenwetten veelal verweten dat zij geen volledige en dadelijke aanpassing voorzien; de wetgever is er toe genoopt, in bepaalde gelegenheden, de Regering machtiging er toe te geven om levensduurteblijslagen te verlenen, maar dit gebeurt steeds zeer laattijdig en de maatregelen die mogen getroffen worden doen niets dan het verbroken evenwicht te milderen, maar zij betekenen geen werkelijke aanpassing der pensioenen aan het algemeen peil der wedden en lonen.

Krachtens de bepalingen van de artikelen 98, 99 en 100, zal deze aanpassing in de toekomst automatisch gescheiden.

**

à charge des industries qui les ont usés avant l'âge, et telle que l'anticipation de la pension puisse être demandée dans des limites d'âge déterminées, sans que le montant de la pension anticipée soit inférieur à celui de la pension des travailleurs des industries salubres à 65 ans. Dans l'organisation de cette assurance, il a fallu tenir compte de ce que les travailleurs en question ne consacrent pas toute leur vie de travail aux professions insalubres: certains y vont durant 30 ans, d'autres 10 ans, certains quelques années ou même quelques mois seulement; leurs professions successives peuvent, par ailleurs, présenter des degrés d'insalubrité différents.

Le système proposé exige le calcul de la répercussion probable qu'aura sur la durée de la vie du travailleur chaque journée de travail passée dans une de ces industries insalubres: il est prévu, à cet effet, que pour chacun des métiers visés, il sera fixé un coefficient d'insalubrité par lequel il suffira de multiplier le nombre de journées y consacrées pour pouvoir établir le moment où la carrière de l'intéressé pourra se comparer à la carrière normale du travailleur des industries salubres, fixée à 14.400 journées (48 années de 300 jours de travail). Tout travailleur, crédité d'après ce système de 14.400 journées de travail, sera présumé usé par le labeur et remplira les conditions mises à la jouissance anticipée (mais au plus tôt à l'âge de 55 ans) de la rente complémentaire; cependant, aussi longtemps qu'en continuant à travailler après cet âge, il démontrera qu'il n'est pas encore usé, le bénéfice anticipé du complément de pension lui sera retiré; le salarié augmentera toutefois ce faisant le taux de sa pension et la portera à un niveau supérieur à celui de la pension du travailleur ordinaire.

Le plein effet de ce régime spécial de pension pour travailleurs des industries insalubres ne se fera sentir qu'une dizaine d'années après l'entrée en vigueur de la loi, l'abaissement de l'âge minimum de la mise à la retraite ne se faisant que progressivement au rythme d'un an d'anticipation pour chacune des années qui suit la mise en application de la loi. .

La présente proposition prévoit également l'ajustement permanent des pensions, aux frais de l'Etat, et en fonction des fluctuations du niveau général des rémunérations. On a beaucoup reproché aux lois de pensions actuelles de ne pas prévoir un ajustement complet et immédiat: le législateur est bien amené, en certaines occasions, à autoriser le Gouvernement à accorder des compléments de vie chère, mais il ne le fait qu'avec grand retard et les mesures qu'il permet de prendre ne font qu'atténuer le déséquilibre, sans réaliser une véritable adaptation des pensions au niveau général des salaires et appointements.

En vertu des dispositions des articles 98, 99 et 100, cette adaptation, à l'avenir, sera automatique.

**

Ten slotte, wat betreft het beheer van het pensioenstelsel, gaat het voorstel uit van de overweging dat slechts dan nieuwe parastatale organismen dienen opgericht te worden wanneer de noodzakelijkheid er van zich bepaald opdrukt.

Welnu, over het algemeen mogen de organismen die tot nog toe belast waren met de uitvoering van de pensioenwetten, behouden blijven: zij bezitten het geschoold personeel, de tout een dadelijk gesmeerd lopen onontbeerlijke uitrusting en ervaring, het beheer er van zal trouwens op paritaire basis waargenomen worden door vertegenwoordigers der beroepsorganisaties van werkgevers en werknemers; anderdeels zijn deze organismen voorzeker talrijk genoeg om de hun toevertrouwde taak tot een goed einde te brengen.

De opstellers van dit voorstel hebben dan ook de oprichting niet op het oog van welkdanig nieuw organisme.

Wat betreft de organismen belast met het beheer van de bediendenpensioenen, zijn de opstellers van onderhavig voorstel, hoewel tegenstanders van een doorgedreven concentratie zoals sommigen zouden wensen, de mening toegegaan dat het nodig is een al te grote verspreiding van de verzekерingsorganismen te verhinderen. Zij stellen derhalve voor, de erkenning te ontnemen aan de organismen wier aantal effectief bijdrage betalende leden klaarblijkelijk te gering is om een rationeel beheer van de verzekering mogelijk te maken, dit zou het aantal van de erkende privé organismen op 3 à 4 terugbrengen.

**

Toelichting van de artikelen.

Artikel 1 handelt over het toepassingsgebied; in beginsel stemt dit toepassingsgebied overeen met dit van de maatschappelijke zekerheid.

De artikelen 2-8 hebben het over de financiële inkomsten van het systeem: dus de bijdragen van de werkgevers en de werknemers en de Staatstussenkomst. Enkele dezer artikels bepalen de wijze van berekenen der bijdragen voor enkele speciale gevallen, zoals ziekte, invaliditeit, werkongeval, enz.

Bij de artikelen 9-16 worden de regels vastgesteld krachtens dewelke de R. M. Z. de bijdragen overmaakt aan de organismen belast met de uitvoering van de wet. Enkele bijzondere gevallen, bij voorbeeld deze der invaliden, vermindert en gebrekkelijken, grensarbeiders, militairen, enz. worden in overweging genomen.

Artikel 17 bepaalt in welke mate de bijdragen op de persoonlijke rekening geboekt worden ofwel in het gemeenschappelijk fonds gestort worden.

De artikelen 18 en 19 bevatten de regels volgens dewelke het bedrag van het ouderdomspensioen van de loontrekende kan berekend worden.

Artikel 20 handelt over de forfaitaire vergoeding van 6.000 frank verleend aan de gepensioneerde loontrekenden die gehuwd zijn.

De artikelen 21-28 zijn gewijd aan de overgangstoeslag die zal betaald worden tot wanneer het nieuwe stelsel in

Enfin, *en ce qui concerne l'administration* du régime des pensions, la proposition part de la considération que des organismes parastataux nouveaux ne doivent être créés que dans les cas où une nécessité bien définie s'en fait sentir.

Or, d'une manière générale, les organismes qui, jusqu'à présent, ont été chargés de l'exécution des lois sur les pensions peuvent être maintenus : ils possèdent le personnel qualifié, l'outillage et l'expérience indispensables à un bon fonctionnement immédiat ; la gestion en sera d'ailleurs assumée sur la base paritaire par les représentants des organisations professionnelles des employeurs et des salariés ; ces organismes sont, d'autre part, certainement en nombre suffisant pour mener à bien la tâche qui leur sera confiée.

Aussi, les auteurs de la présente proposition n'envisagent-ils la création d'aucun organisme nouveau.

En ce qui concerne les organismes chargés de la gestion des pensions des employés, les auteurs de la présente proposition, tout en n'étant pas partisans d'une concentration aussi poussée que celle que certains souhaiteraient, croient cependant qu'il est nécessaire d'éviter une trop grande dispersion des organismes d'assurance. Ils proposent, à cette fin, de retirer l'agrément aux organismes dont le nombre de cotisants effectifs est manifestement trop faible pour permettre une gestion rationnelle de l'assurance, ce qui aura pour effet de ramener à 3 ou 4 le nombre des organismes privés agréés.

**

Examen des articles.

L'article premier traite du champ d'application ; en principe, ce champ d'application coïncide avec celui de la sécurité sociale.

Les articles 2 à 8 parlent des ressources financières du système : cotisations des employeurs et des travailleurs, et intervention de l'Etat. Quelques-uns de ces articles fixent le mode de calcul de la cotisation dans quelques cas spéciaux, tels que maladie, invalidité, accident du travail, etc...

Dans les articles 9 à 16, sont définies les règles suivant lesquelles l'O. N. S. S. transmet les cotisations aux organismes chargés de l'exécution de la loi. Quelques cas particuliers, par exemple ceux des invalides, estropiés et mutilés, frontaliers, militaires, etc., y sont pris en considération.

L'article 17 établit dans quelle mesure les cotisations sont portées au compte personnel ou bien versées au fonds commun.

Les articles 18 et 19 contiennent les règles qui permettent de calculer le montant de la pension de retraite du salarié.

L'article 20 parle de l'indemnité forfaitaire de 6.000 fr. octroyée aux salariés pensionnés mariés.

Les articles 21 à 28 sont consacrés à la majoration transitoire qui sera payée aussi longtemps que le nouveau

zijn definitief stadium zal getreden zijn. De voorwaarden tot toekenning van deze toeslag zijn bepaald in artikelen 23-28.

Artikel 29 handelt op algemene wijze over de leeftijd van ingenottreding van de loontrekkende. Artikel 30 bepaalt enkele verblijfsvoorwaarden.

De artikelen 32-37 handelen over de tijdelijke toelage die, mits zekere voorwaarden, aan de weduwe zal betaald worden zolang zij de leeftijd van 60 jaar niet zal bereikt hebben. Artikel 33 bepaalt het bedrag en artikelen 34-37 de voorwaarden van toekenning van de tijdelijke weduwentolage.

Het bedrag van het weduwenlijfrentepensioen maakt het voorwerp uit van artikelen 38-39.

In de artikelen 40-43 is er sprake van het bedrag en de toekeningsvoorwaarden van de overgangsweduwentoeslag, d.w.z. van de toeslag die aan de weduwe zal betaald worden tot wanneer het nieuwe pensioenstelsel in zijn definitief stadium zal getreden zijn.

Artikel 44 bepaalt de normale leeftijd waarop de weduwe haar lijfrentepensioen kan bekomen, terwijl artikel 48 bestaat op enkele algemene toekenningsvoorwaarden van het weduwenlijfrentepensioen.

De artikelen 45-47 voorzien een speciaal stelsel voor de weduwen wier echtgenoot overleden is vóór het verstrijken van een volle jaar te rekenen van de inwerkingtreding van de wet af.

Artikel 50 handelt over het geval van huwelijk na de ingenottreding van het pensioen, terwijl artikel 51 de mogelijkheid voorziet de toeslagen voor bedienden en bediendenweduwen te verhogen.

De artikelen 52-72 zijn gewijd aan het pensioen-stelsel toepasselijk op de arbeiders der ongezonde beroepen.

Het toepassingsgebied van dit speciaal stelsel wordt bepaald bij artikel 52.

De artikelen 53 en 54 gaan over de bizondere bijdragen die zullen vereist zijn voor de betaling der pensioenen van de sector der ongezonde beroepen en over de wijze van vaststelling van het bedrag dezer bijdragen.

De artikelen 55 en 56 handelen over het afdragen van deze bijdragen aan de organismen belast met de in-ontvangstneming en de verdeling.

Artikel 57 bepaalt op welke wijze de bijdrage in twee delen moet gesplitst worden, het eerste bestemd voor de individuele rekening en het tweede af te dragen aan het gemeenschappelijk fonds.

De artikelen 58-62 hebben betrekking op het bedrag van de ouderdomsrente van de werkliden der ongezonde beroepen en op de toekenningsvoorwaarden van deze rente.

De artikelen 63-72 bevatten overgangsbepalingen voor de eerste toepassingsjaren van de nieuwe wet; een toeslag zal verleend worden aan de gepensioneerden zelf en in bepaalde gevallen aan hun weduwen; de toekenningsvoorwaarden van deze toeslag zijn nauwkeurig uitgewerkt.

De artikelen 73-88 handelen over de organismen die belast zijn met de toepassing van de wet.

régime n'aura pas atteint son stade définitif. Les conditions d'octroi de cette majoration sont définies aux articles 23 à 28.

L'article 29 traite d'une façon générale de l'âge de la mise à la retraite du salarié. L'article 30 fixe quelques conditions de résidence.

Les articles 32 à 37 parlent de l'allocation temporaire qui sera payée à la veuve, moyennant certaines conditions, aussi longtemps qu'elle n'aura pas atteint l'âge de 60 ans. L'article 33 fixe le montant et les articles 34 à 37 les conditions d'octroi de l'allocation temporaire de veuve.

Le montant de la pension de retraite des veuves fait l'objet des articles 38 et 39.

Dans les articles 40 à 43, il est question du montant et des conditions d'octroi de la majoration transitoire de veuve, c'est-à-dire la majoration qui sera payée à la veuve aussi longtemps que le nouveau régime des pensions n'aura pas atteint son stade définitif.

L'article 44 fixe l'âge normal auquel la veuve peut obtenir sa pension de retraite, tandis que l'article 45 se réfère à quelques conditions générales d'octroi de la pension de retraite de veuve.

Les articles 46 et 47 prévoient un régime spécial pour les veuves dont le mari est décédé avant l'expiration d'une année révolue à compter de la mise en vigueur de la loi.

L'article 50 parle du cas de mariage après l'entrée en jouissance de la pension, tandis que l'article 51 prévoit la possibilité d'augmenter les majorations d'employés et veuves d'employés.

Les articles 52 à 72 sont consacrés au régime de pensions applicable aux travailleurs appartenant aux professions insalubres.

Le champ d'application de ce régime spécial est défini dans l'article 52.

Les articles 53 et 54 parlent des cotisations spéciales qui seront nécessaires pour le paiement des pensions du secteur professions insalubres et de la manière d'établir le taux de ces cotisations.

Les articles 55 et 56 traitent du transfert de ces cotisations aux organismes chargés de les recevoir et de les distribuer.

L'article 57 établit de quelle façon la cotisation devra être divisée en deux parties, la première destinée au compte individuel et une seconde qui ira au fonds commun.

Les articles 58 à 62 ont rapport au montant de la rente de retraite des ouvriers des professions insalubres, et aux conditions d'octroi de cette rente.

Les articles 63 à 72 comportent des dispositions transitoires pour les premières années de mise en application de la nouvelle loi; une majoration sera octroyée aux pensionnés et dans certains cas à leur veuve; les conditions d'octroi de cette majoration sont établies d'une façon détaillée.

Les articles 73 à 88 traitent des organismes qui sont chargés de l'exécution de la loi.

Artikel 73 bepaalt de bevoegdheid van de eigenlijke verzekeringsorganismen.

Artikel 74 voorziet het paritair beheer van deze organismen.

De artikelen 77-86 omschrijven nauwkeurig de rol van het centraal organisme in zake pensioenen, de « Nationale Kas voor Controle en Coördinatie van de Ouderdoms- en Weduwenpensioenen », voorheen « Nationale Kas voor Ouderdoms-, Weduwenrente-toeslagen en Wezentoeslagen ».

Krachtens artikel 87 wordt de betaling der pensioenen verzekerd zelfs wanneer de werknemers hun verplichtingen niet nakomen.

Artikel 88 huldigt het beginsel van de maandelijkse betaling der pensioenen.

Artikel 89 voorziet de oprichting van bepaalde rechtsorganismen.

De artikelen 90-96 omvatten bepaalde overgangsbepalingen, meer bizonder wat betreft de pensioenen die gevormd zijn of in vorming zijn krachtens vroegere wetten.

Artikel 97 voorziet het behoud van de thans betaalde voordelen, ten behoeve van deze die de voorwaarden, voorzien bij de nieuwe wet, niet zouden vervullen.

De artikelen 98, 99 en 100 vestigen het principe van de aanpassing aan de algemene evolutie van de bezoldigingen, van de bij onderhavige wet voorziene voordelen.

Artikel 101 betreft de berekening van buitenlandse met Belgische pensioenen terwijl artikel 102 gaat over de onafstaanbaarheid en de onaantastbaarheid van de bij onderhavige wet voorziene voordelen.

Artikel 103 is gewijd aan de achterstallige termijnen, die op het ogenblik van het overlijden van de begunstigde vervallen en nog niet betaald zijn.

L'article 73 fixe la compétence des organismes assureurs proprements dits.

L'article 74 prévoit la gestion paritaire de ces organismes.

Les articles 77 à 86 envisagent d'une façon détaillée le rôle de l'organisme central en matière de pensions, la « Caisse Nationale de Contrôle et de Coordination des pensions de vieillesse et de veuve », anciennement « Caisse Nationale de Majorations de rente de vieillesse, de veuve et des allocations d'orphelins ».

En vertu de l'article 87 le paiement des pensions est assuré même si les employeurs ne remplissent pas leurs obligations.

L'article 88 consacre le principe du paiement mensuel des pensions.

L'article 89 prévoit la création de certains organismes de juridiction.

Les articles 90 à 96 comportent certaines dispositions transitoires plus particulièrement en ce qui concerne les pensions qui sont formées ou sont en voie de formation en vertu des lois antérieures.

L'article 97 prévoit le maintien des avantages payés actuellement, à ceux qui ne rempliraient pas les conditions prévues par la nouvelle loi.

Les articles 98, 99 et 100 établissent le principe de l'adaptation à l'évolution générale des rémunérations, des avantages prévus par la présente proposition.

L'article 101 concerne la cumulation de pensions étrangères et belges tandis que l'article 102 parle de l'incessibilité et de l'insaisissabilité des avantages prévus par la présente proposition.

L'article 103 est consacré au cas des arrérages échus et non payés au moment du décès du bénéficiaire.

P. DE PAEPE.

WETSVOORSTEL**PROPOSITION DE LOI****TITEL EÉN.**

**PENSIOENSTELSEL
TOEPASSELIJK OP AL DE LOONTREKKENDEN
IN HET ALGEMEEN.**

HOOFDSTUK EÉN.**Toepassingsgebied.****EERSTE ARTIKEL.**

§ 1. — Behoudens wat voorzien wordt bij artikelen 14 en 15, zijn de bepalingen van deze titel toepasselijk op de in dienstverband staande werknemers van een werkgever die in België gevestigd is, er zijn exploitatie heeft en gewoonlijk loontrekkenden in dienst heeft.

Er wordt verondersteld dat er gewoonlijk loontrekkend personeel te werk gesteld wordt, wanneer een werknemer werkzaam is in uitvoering van een diensthuurcontract. Het tegenovergestelde kan slechts bewezen worden, zo de werkgever een particulier is, die niet aan het hoofd van een onderneming staat.

Wanneer de in alinea 1 bedoelde werknemers in het buitenland werkzaam zijn, worden de bepalingen van deze wet enkel toegepast, indien deze werknemers in België woonachtig zijn.

Onder de voorwaarden die Hij vaststelt, kan de Koning de bepalingen van deze titel doen toepassen op de leerjongens, zelfs indien deze niet bezoldigd worden.

§ 2. — De bepalingen van deze titel zijn niet toepasselijk op :

- a) de mijnwerkers en de daarmee gelijkgestelde arbeiders;
- b) de zeelieden van de koopvaardijvloot;
- c) het personeel van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, dat aan de bepalingen van de besluitwet d.d. 28 December 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de arbeiders niet werd onderworpen en op voorwaarde dat het een pensioenstelsel geniet dat ten minste gelijk is aan dat, bij deze titel voorzien en goedgekeurd door de Minister die de Sociale Voorzorg in zijn bevoegdheid heeft.

§ 3. — Op de loontrekkenden die, krachtens de bij het besluit van de Regent d.d. 12 September 1946 samengehorende wetten of krachtens de wet van 18 Juni 1930 betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van

TITRE PREMIER.

**REGIME DE PENSIONS APPLICABLE
A TOUS LES TRAVAILLEURS SALARIES
EN GENERAL.**

CHAPITRE PREMIER.**Champ d'application.****ARTICLE PREMIER.**

§ 1er. — Les dispositions du présent titre sont applicables, sous réserve de ce qui est prévu aux articles 14 et 15, aux travailleurs qui ont conclu un contrat de louage de services avec un employeur établi en Belgique ou y ayant un siège d'exploitation et occupant habituellement du personnel salarié.

L'occupation habituelle de personnel salarié est présumée, dès qu'il y a occupation au travail d'un travailleur en exécution d'un contrat de louage de services. La preuve du contraire n'est admise que si l'employeur est une personne privée et qu'il n'est pas chef d'entreprise.

Lorsque les travailleurs dont il est question à l'alinéa premier sont occupés au travail à l'étranger, les dispositions de la présente loi ne s'y appliquent que si ces travailleurs sont domiciliés en Belgique.

Le Roi peut étendre l'application du présent titre aux apprentis, même non rémunérés, dans les conditions qu'il détermine.

§ 2. — Les dispositions du présent titre ne sont pas applicables :

- a) aux ouvriers mineurs et travailleurs y assimilés;
- b) aux marins de la marine marchande;
- c) au personnel de la Société Nationale des chemins de fer belges, auquel les dispositions de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944, concernant la sécurité sociale des travailleurs, n'ont pas été rendues applicables et à condition qu'il bénéficie d'un régime de retraite au moins équivalent à celui prévu par le présent titre et approuvé par le Ministre qui a la Prévoyance sociale dans ses attributions.

§ 3. — Les travailleurs salariés soumis au régime de l'assurance obligatoire aux termes des lois coordonnées par l'arrêté du Régent du 12 septembre 1946 ou de la loi du 18 juin 1930, relatives à l'assurance en vue de la vieillesse

ouderdom en vroege dood, aan de verplichte verzekering onderworpen zijn, doch op wie de bepalingen van de besluitwet van 28 December 1944 betreffende de sociale veiligheid van de arbeiders nog niet van toepassing zijn, blijven, wat de verplichte verzekering betreft; bedoelde wetten toepasselijk, tot wanneer de bepalingen van deze wet op hen zal toegepast worden.

HOOFDSTUK II.

Geldmiddelen.

ART. 2.

De uitgaven voortvloeiende uit de toepassing van de bepalingen van Hoofdstukken V en VI van deze titel, met inbegrip van de kosten van werking der instellingen en juridicities met de toepassing belast, worden gedekt:

1° wat de bedienden, alsmede hun weduwe betreft, door de bijdrage van 10,5 % van de wedden, bestemd voor de verzekering bij deze wet ingericht en begrepen in de globale bijdrage voor de sociale zekerheid en door een totale jaarlijkse dotatie van 300 miljoen, welke door het Rijk aan de bij artikel 77 (afdeling bedienden) voorziene instelling wordt gestort;

2° wat de werklieden alsmede hun weduwe betreft, door een bijdrage van 7 % van de lonen, bestemd voor de verzekering bij deze wet ingericht en begrepen in de globale bijdrage voor de sociale veiligheid en door een totale jaarlijkse dotatie van 1.700 miljoen welke door het Rijk aan de bij artikel 77 (afdeling werklieden) voorziene instelling wordt gestort.

Om de vijf jaar wordt het bedrag van de dotaties van het Rijk weder aangepast ter gelegenheid van de herschatting van de globale lasten, door de instelling bedoeld in artikel 76 gedragen, alsmede van haar activa.

ART. 3.

Het aandeel van de globale bijdrage, bij de Rijksdienst der Maatschappelijke Zekerheid gestort, krachtens de besluitwet van 28 December 1944, dat voor de verzekering ingericht bij deze wet bestemd is, wordt door deze Dienst volgens de regels bepaald bij artikel 9, aan de in artikelen 73 en 77 aangeduiden organismen afgedragen.

ART. 4.

Ingeval er wegens ziekte, invaliditeit, bevalling of onvrijwillige werkloosheid, niet gewerkt wordt gedurende ten minste 30 achtereenvolgende feest- of werkdagen, wordt de bijlage, bepaald bij artikel 2 en berekend op het bedrag der vergoedingen van de dag af waarop ze verschuldigd zijn, gestort bij de instelling aangeduid in artikel 77, door de verzekeringsorganismen die er mede belast

et du décès prématuré mais pour lesquels les dispositions de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944, concernant la sécurité sociale des travailleurs, ne sont pas encore effectivement applicables, continueront d'être régis en ce qui concerne l'assurance obligatoire par lesdites lois jusqu'au jour où, par arrêté royal, les dispositions du présent titre leur seront rendues applicables.

CHAPITRE II.

Des ressources.

ART. 2.

Les dépenses résultant de l'application des dispositions faisant l'objet des chapitres V et VI du présent titre, y compris les frais de fonctionnement des institutions et juridicities chargées de l'application, sont couvertes :

1) en ce qui concerne les employés, ainsi que leur veuve, par la cotisation de 10,5 % des appointements destinés à l'assurance organisée par la présente loi et comprise dans la cotisation globale de sécurité sociale et par une dotation annuelle totale de 300 millions, que l'Etat verse à l'institution prévue à l'article 77 (section employés) ;

2) en ce qui concerne les ouvriers, ainsi que leur veuve, par une cotisation de 7 % des salaires destinée à l'assurance organisée par la présente loi et comprise dans la cotisation globale de sécurité sociale et par une dotation annuelle totale de 1.700 millions que l'Etat verse à l'institution prévue à l'article 77 (section salariés).

Le montant des dotations de l'Etat est réajusté par période quinquennale à l'occasion de la réestimation des charges globales qui incombent à l'institution visée à l'article 76 et de ses avoirs.

ART. 3.

La quote-part de la cotisation globale versée en vertu de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 à l'Office National de Sécurité Sociale, qui est destinée à l'assurance organisée par la présente loi, est remise par cet Office aux organismes désignés aux articles 73 et 77 selon les règles fixées à l'article 9.

ART. 4.

En cas de cessation de travail pendant une durée d'au moins 30 jours consécutifs fériés ou non pour cause de maladie, d'invalidité, d'accouchement ou de chômage involontaire, la cotisation fixée par l'article 2 et calculée sur le montant des indemnités à partir du jour où elles sont dues, est versée à l'institution désignée à l'article 77 par les organismes assureurs chargés du paiement des di-

zijn de verschillende vergoedingen te betalen, voorzien bij de verplichte verzekering in geval van ziekte of invaliditeit, of door de instelling belast met de steun aan de onvrijwillige werklozen. Deze instellingen houden van het bedrag der vergoedingen de persoonlijke bijdrage van de loontrekkende af, vastgesteld op 3,5 % of 4,5 % van deze vergoedingen, naargelang het een arbeider of een bediende betreft.

ART. 5.

In geval van volledige tijdelijke werkondmekbaarheid gedurende ten minste 30 opeenvolgende werk- of feestdagen, wegens ongeval of ziekte, welke onder toepassing van de wetgeving op de werkongevallen of de beroepsziekten valt, wordt de bij artikel 2 vastgestelde en op het bedrag van de vergoedingen berekende bijdrage, gestort in de bij artikel 77 aangeduide instelling, enerzijds door de werkgever of de in zijn plaats gestelde verzekeraar en, aan de andere kant door het Voorzorgsfonds ten gunste der slachtoffers van de beroepsziekten. De werkgever of de in zijn plaats gestelde verzekeraar houdt het ten laste van de loontrekkende zijnde gedeelte van de bijdrage af van het bedrag der vergoeding tot herstel van de uit het werkongeval voortvloeiende schade; hetzelfde geldt voor het Voorzorgsfonds ten gunste van de slachtoffers der beroepsziekten.

ART. 6.

De bij de artikelen 4 en 5 bedoelde personen en instellingen zijn gehouden de door hen verschuldigde bijdragen te storten onder de voorwaarden en binnen de termijnen vastgesteld bij Koninklijk besluit. Mocht er aan deze verplichtingen niet worden voldaan, dan is er door hen van rechtswege aan de bij artikel 77 aangeduide instelling een vergoeding wegens verwijl van 10 % van de te laat overgemaakte bijdragen verschuldigd, zonder dat zij het bedrag ten laste van de loontrekkende geheel of gedeeltelijk mogen terugvorderen.

Mochten de schuldenaars aan de hen opgelegde verplichtingen niet hebben voldaan binnen de termijn vastgesteld in de sommatie die hun door de bij artikel 77 aangeduide instelling betekend wordt, dan zou de vergoeding wegens verwijl tot 20 % der bijdragen kunnen opgevoerd worden; deze bijdragen zouden bovendien vermeerderd worden met een intrest wegens verwijl berekend tegen 5 % 's jaars met ingang van de dag sedert wanneer de vergoeding wegens verwijl van 10 % verschuldigd is.

ART. 7.

De loontrekkenden door werkondmekbaarheid getroffen en die de prestaties van de verplichte verzekering in geval van ziekte of van invaliditeit niet genieten, zijn er toegemachtigd persoonlijk de bijdrage vastgesteld bij artikel 2 en berekend op het bedrag van het loon van een gewoon werkman van ten minste 21 jaar oud, bij de bij artikel 73 a) aangeduide instelling te storten.

verses indemnités prévues par l'assurance obligatoire en cas de maladie ou d'invalidité ou par l'institution chargée du soutien des chômeurs involontaires. Ces institutions prélèvent sur le montant des indemnités, la cotisation personnelle du salarié fixée à 3,5 % ou 4,5 % de ces indemnités suivant qu'il s'agit d'un ouvrier ou d'un employé.

ART. 5.

En cas d'incapacité temporaire totale de travail, d'une durée d'au moins 30 jours consécutifs fériés ou non, résultant d'un accident ou d'une maladie tombant sous l'application de la législation sur la réparation des dommages résultant des accidents du travail ou des maladies professionnelles, la cotisation fixée par l'article 2 et calculée sur le montant des indemnités est versée à l'institution désignée à l'article 77, d'une part, par l'employeur ou son assureur subrogé et, d'autre part, par le Fonds de Prévoyance en faveur des victimes des maladies professionnelles. L'employeur ou son assureur subrogé prélève la quote-part de la cotisation qui incombe au salarié sur le montant de l'indemnité de réparation du dommage résultant de l'accident en faveur des victimes des maladies professionnelles.

ART. 6.

Les personnes et institutions visées aux articles 4 et 5 sont tenues de verser les cotisations dont elles sont redevables dans les conditions et délais qui sont fixés par arrêté royal. A défaut de satisfaire à ces obligations, il est dû par elles, de plein droit, à l'institution désignée à l'article 77, une indemnité de retard s'élevant à 10 % des cotisations transférées tardivement, sans qu'elles puissent récupérer tout ou partie du montant à charge des salariés.

Au cas où les débiteurs ne s'exécuteraient pas dans le délai fixé dans la mise en demeure qui leur serait adressée par l'institution désignée à l'article 77, l'indemnité pour retard pourrait être portée à 20 % des cotisations, lesquelles seraient, en outre, majorées d'un intérêt de retard calculé au taux de 5 % l'an à compter du jour de la débition de l'indemnité de retard de 10 %.

ART. 7.

Les salariés en état d'incapacité de travail qui ne bénéficient pas des prestations de l'assurance obligatoire en cas de maladie ou d'invalidité sont autorisés personnellement à verser à l'institution désignée à l'article 73, a), la cotisation fixée par l'article 2 et calculée sur le montant du salaire d'un ouvrier manœuvre âgé de 21 ans au moins.

ART. 8.

In geval van verbreking van het contract met vergoeding mogen de bedienden gedurende de inactiviteitsperiode en zolang zij de werklozenoelagen niet genieten, op het einde van ieder kwartaal bij de instelling, voorzien bij artikel 73 b), de bijdrage van 10 1/2 % storten, berekend op basis van hun laatste maandelijkse bezoldiging, rekening houdende met het maximum van de wedde bepaald voor de toepassing van het stelsel van de maatschappelijke zekerheid.

HOOFDSTUK III.

Verdeling van de bijdragen.

ART. 9.

Aan de organismen, voorzien bij artikelen 73 en 77, draagt de R. M. Z. binnen drie maanden te rekenen van het verstrijken van het kwartaal waarvoor ze bestemd zijn, de bijdragen, voorzien bij artikel 2 af, samen met een borderel dat voor ieder verplichtverzekerde het aantal gepresteerde arbeidsdagen vermeldt die overeenstemmen met de gestorte bijdrage:

a) het organisme voorzien bij artikel 73 a) ontvangt 5 1/2 % van de lonen waarop de afhouding voor de maatschappelijke zekerheid toepasselijk is.

De organismen voorzien bij artikel 73 b) ontvangen 7 % van de bediendenwedden waarop de afhouding voor de maatschappelijke zekerheid toepasselijk is;

b) het organisme voorzien bij artikel 77, ontvangt de overschotten van de bijdragen door de R. M. Z. geïnd en bestemd voor de verzekering door deze wet ingericht.

ART. 10.

Het organisme voorzien bij artikel 77 overhandigt aan de organismen voorzien bij artikel 73 het aandeel dat hun volgens de regels van artikel 9 toekomt in de bijdragen door hem bij toepassing van artikelen 4 en 5 ontvangen.

De organismen, voorzien bij artikel 73 overhandigen aan het organisme voorzien bij artikel 77 (respectievelijk afdeling « werklieden » en afdeling « bedienden ») het aandeel af dat aan dit laatste volgens de regels van artikel 9 toekomt in de bijdragen door hen ontvangen bij toepassing van artikelen 7 en 8.

ART. 11.

Wanneer een loontrekende gebrekkig ten gevolge van ziekte of van ongeval, niet meer beschikt over ten minste de algemene bekwaamheid van loonverdienste bepaald

ART. 8.

Les employés en cas de rupture de contrat moyennant indemnité peuvent, pendant la période d'inactivité et aussi longtemps qu'ils ne bénéficient pas des allocations de chômage, verser à l'issue de chaque trimestre aux institutions prévues à l'article 73 b), la cotisation de 10 1/2 % calculée sur base de leur dernier appointement mensuel, compte tenu du plafond de rémunérations admis pour l'application du régime de la sécurité sociale.

CHAPITRE III.

De la répartition des cotisations.

ART. 9.

L'O. N. S. S. transfère aux organismes prévus aux articles 73 et 77, dans les trois mois à dater de l'expiration du trimestre auquel elles se rapportent, les cotisations prévues à l'article 2, à l'appui d'un bordereau indiquant pour chaque assujetti le nombre de journées de travail prestées correspondant à la cotisation versée :

a) l'organisme prévu à l'article 73, a), reçoit 5 1/2 % des salaires soumis à la retenue pour la sécurité sociale.

Les organismes prévus à l'article 73, b), reçoivent 7 % des appointements des employés soumis à la retenue pour la sécurité sociale;

b) l'organisme prévu à l'article 77 reçoit les reliquats des cotisations perçues par l'O. N. S. S. et destinées à l'assurance organisée par la présente loi.

ART. 10.

L'organisme prévu à l'article 77 remet aux organismes prévus à l'article 73 la part qui leur revient d'après les règles de l'article 9, des cotisations perçues par lui en vertu des articles 4 et 5.

Les organismes prévus à l'article 73 remettent à l'organisme prévu à l'article 77 (section « ouvriers » et section « employés » respectivement) la part qui revient à ce dernier d'après les règles de l'article 9, des cotisations perçues par eux en vertu des articles 7 et 8.

ART. 11.

Lorsque le salarié invalide par suite de maladie ou d'accident ne possède plus au moins la capacité générale de gain définie par la réglementation concernant l'organisation

door de reglementering betreffende de organisatie van de verplichte verzekering in geval van ziekte, wordt de bijdrage, bij toepassing van artikel 10 door de organismen voorzien bij artikel 73 ontvangen, op het peil gebracht van de bijdrage die ten minste overeenstemt met het loon van een dagloner van 21 jaar oud.

ART. 12.

Voor de verminderte of gebrekkelijke loontrekkenden die de toelage van verminderte of gebrekkelijke genieten, eveneens als de slachtoffers van arbeidsongevallen, wier permanente onbekwaamheid ten minste 30 % beloopt en die uit dien hoofde de bijkomende toelagen genieten, wordt er op de rekening van de belanghebbende bij de organismen, voorzien bij artikel 73 een bijdrage geboekt die ten minste overeenstemt met het loon van een dagloner van 21 jaar oud.

ART. 13.

In geval van oproep of wederoproep onder de wapens, wordt er op de rekening van de belanghebbende bij de door artikel 73 voorziene organismen, een bijdrage geboekt die overeenstemt met een fictieve bezoldiging berekend op grondslag van die, aangegeven voor het kwartaal dat dit voorafgaat, tijdens hetwelk de oproep of de wederoproep onder de wapens plaats heeft gehad.

Deze bepaling is enkel toepasselijk op de loontrekkenden, die op dat ogenblik sedert ten minste vier kwartalen onderworpen waren aan de besluitwet van 28 December 1944 op de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

ART. 14.

Voor de bezoldigde grensarbeiders, wordt er op hun rekening bij de door artikel 73 voorziene organismen een bijdrage geboekt die overeenstemt met een fictieve bezoldiging gelijk aan het loon van een dagloner van ten minste 21 jaar oud.

ART. 15.

Voor de loontrekkenden in België woonachtig die in aangrenzende landen gewoonlijk seizoenprestaties leveren, kan de Koning speciale maatregelen voorschrijven met het oog op het vrijwaren van hun rechten op de prestaties door deze titel voorzien.

ART. 16.

De aanvullende bijdragen, die de organismen voorzien bij artikel 73, bij toepassing van artikelen 11, 12, 13, 14 en 15, op de rekening van de loontrekkenden boeken, komen ten laste van het organisme voorzien bij artikel 77.

de l'assurance obligatoire en cas de maladie, la cotisation perçue en vertu de l'article 10 par les organismes prévus à l'article 73 est portée au niveau de la cotisation correspondant au moins au salaire d'un ouvrier manœuvre âgé de 21 ans.

ART. 12.

Pour les estropiés ou mutilés travailleurs salariés bénéficiant de l'allocation d'estropié ou de mutilé, de même que pour les victimes d'accidents du travail dont l'incapacité permanente est de trente pour cent au moins et qui bénéficient à ce titre des allocations supplémentaires, il est porté au compte de l'intéressé auprès des organismes prévus à l'article 73 une cotisation correspondant au moins au salaire d'un ouvrier manœuvre âgé de 21 ans.

ART. 13.

En cas d'appel ou de rappel sous les armes, il est porté au compte de l'intéressé auprès des organismes prévus à l'article 73 une cotisation correspondant à une rémunération fictive calculée sur la base de celle qui a été déclarée pour le trimestre précédent celui au cours duquel a eu lieu l'appel ou le rappel sous les armes. Cette disposition ne s'applique qu'aux salariés qui, à ce moment, étaient assujettis depuis quatre trimestres au moins à l'arrêté-loi du 28 décembre 1944, concernant la sécurité sociale des travailleurs.

ART. 14.

Pour les salariés frontaliers, il est porté à leur compte auprès des organismes prévus à l'article 73 une cotisation correspondant à une rémunération fictive égale au salaire d'un ouvrier manœuvre âgé de 21 ans au moins.

ART. 15.

Pour les salariés domiciliés en Belgique, qui effectuent habituellement dans les pays limitrophes des prestations de travail de caractère saisonnier, le Roi peut édicter des mesures spéciales en vue de sauvegarder leurs droits aux prestations prévues par le présent titre.

ART. 16.

Les cotisations complémentaires que les organismes prévus à l'article 73 portent au compte des salariés en vertu des articles 11, 12, 13, 14 et 15 ci-dessus, sont prises en charge par l'organisme prévu à l'article 77.

HOOFDSTUK IV.

Bestemming van de bijdragen.

ART. 17.

a) De bijdragen, aan de organismen voorzien bij artikel 73 a) en b) overgemaakt, worden op de persoonlijke rekeningen van de loontrekenden geboekt en bestemd voor het vestigen van een ouderdomsrente te hunnen bate en daarbij, wat betreft de verzekeren van het mannelijk geslacht, tot het vestigen van een pensioen ten bate van een eventuele weduwe.

b) De ontvangsten, geïnd door het bij artikel 77 voorziene organisme, worden bestemd voor de toekenning van overgangstoelagen bij de ouderdoms- en weduwenpensioenen en van tijdelijke weduwentoeslagen.

HOOFDSTUK V.

Uitkeringen wegens ouderdom.

AFDELING I.

Over het ouderdomspensioen.

ART. 18.

Het ouderdomspensioen van een loontrekende wordt bepaald naar rato van de op zijn rekening gestorte bijdragen; deze werden berekend op de lonen die hij ontvangen heeft gedurende zijn actieve loopbaan en waarvan de bijdrage, voorzien bij de besluitwet van 28 December 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der loonarbeiders, afgehouden werd.

ART. 19.

Het bedrag van het ouderdomspensioen van een loontrekende is gelijk aan de levenslange ouderdomsrente die te zijnen bate gevestigd werd, bij een der instellingen bepaald bij artikel 73, door de bijdragen welke op zijn rekening geboekt werden ingevolge de bepalingen van de voorafgaande hoofdstukken II en III.

ART. 20.

Voor de gehuwde mannen wordt het bedrag van hun ouderdomspensioen verhoogt met een jaarlijkse haardvergoeding van 6.000 frank ten laste van het bij artikel 77 voorziene organisme, op voorwaarde dat door de echtgenote van de verzekerde alle beroepsactiviteit, behalve een gelegenheidsarbeid, gestaakt wordt en dat zij niet een ouderdoms- of weduwenpensioen geniet dat ten minste

CHAPITRE IV.

De la destination des cotisations.

ART. 17.

a) Les cotisations transférées aux organismes prévus aux articles 73 a) et 73 b) sont portées aux comptes individuels des salariés et affectées à la constitution d'une pension de retraite à leur profit et, en outre, en ce qui concerne les salariés du sexe masculin, à la constitution d'une pension de retraite au profit de la veuve éventuelle.

b) Les recettes perçues par l'organisme prévu à l'article 76 sont affectées à l'octroi de majorations transitoires de retraite et de veuve et d'allocations temporaires de veuve.

CHAPITRE V.

Prestations en cas de vieillesse.

SECTION. I.

De la pension de retraite.

ART. 18.

La pension de retraite d'un salarié est établie en fonction des cotisations versées à son compte et calculées sur les rémunérations qu'il a obtenues pendant sa carrière d'activité et qui furent soumises au versement de la cotisation prévue par l'arrêté-loi du 28 décembre 1944, concernant la sécurité sociale des travailleurs salariés.

ART. 19.

Le montant de la pension de retraite du salarié est égal au montant de la rente viagère de vieillesse constituée à son profit auprès d'un des organismes prévus à l'article 73 par les cotisations portées à son compte, conformément aux chapitres II et III ci-dessus.

ART. 20.

Pour les hommes mariés, ce montant est augmenté d'une indemnité annuelle de foyer de 6.000 francs à charge de l'organisme prévu à l'article 77, pour autant que les époux cessent toute activité professionnelle autre qu'un travail occasionnel et que l'épouse ne jouisse pas d'une pension de retraite ou de veuve d'un montant au moins égal à cette indemnité. Cette dernière clause restrictive

gelijk staat met deze vergoeding. Deze laatste beperkings-clausule is alleen toepasselijk wanneer het bedoelde pensioen verworven werd uit hoofde van onderhavige wet of van de algemene of bijzondere wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom of vroege dood, of nog, ingevolge een speciaal pensioenstatuut.

Deze vergoeding moet in principe betaald worden aan de arbeider; nochtans kan de feitelijk van haar man gescheiden levende echtgenote de betaling ervan te haren bate aanvragen zodra zij de leeftijd van 60 jaar bereikt, voor zoverre zij zich niet kan beroepen op de bepalingen van artikel 23, 2^e alinea.

Een Koninklijk besluit zal bepalen wat dient verstaan te worden door gelegenheidsarbeid.

AFDELING II.

Overgangstoeslag.

ART. 21.

Zolang het ouderdomspensioen niet het normale bedrag, dat vastgesteld wordt door artikel 19, zal bereikt hebben, wordt het verhoogd met een overgangstoeslag, ten laste van het bij artikel 77 voorziene organisme, en waarvan het bedrag en voorwaarden van toekenning hierna bepaald worden.

ART. 22.

Het jaarlijks bedrag van de overgangstoeslag wordt vastgesteld op :

Geborenejaar	Bedrag	
	Mannen	Vrouwen
1870 en vroeger	12.000	12.000
1871	12.000	12.000
1872	12.000	12.000
1873	12.000	12.000
1874	12.000	12.000
1875	12.000	12.000
1876	12.000	12.000
1877	12.000	12.000
1878	12.000	12.000
1879	12.000	12.000
1880	12.000	12.000
1881	12.000	12.000
1882	12.000	12.000
1883	12.000	12.000
1884	12.000	12.000
1885	12.000	12.000
1886	11.900	12.000
1887	11.800	12.000
1888	11.700	12.000
1889	11.600	12.000

n'est applicable que s'il s'agit d'une pension acquise en vertu de la présente loi ou des lois générales ou spéciales concernant l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré, ou encore d'un statut spécial de pension.

Cette indemnité est, en principe, payable au travailleur; toutefois, l'épouse vivant séparée de fait de son mari peut en demander la liquidation à son profit dès qu'elle atteint l'âge de 60 ans, pour autant qu'elle ne puisse pas se prévaloir des dispositions de l'article 23, 2e alinéa.

Un arrêté royal définira la notion de travail occasionnel.

SECTION II.

De la majoration transitoire.

ART. 21.

Aussi longtemps que la pension de retraite n'aura pas atteint son montant normal fixé par l'article 19, elle sera augmentée d'une majoration transitoire à charge de l'organisme prévu à l'article 77 et dont le montant et les conditions d'octroi sont déterminées ci-après.

ART. 22.

Le montant annuel de la majoration transitoire est fixé comme il suit :

Année de naissance	Montant	
	Hommes	Femmes
1870 et avant	12.000	12.000
1871	12.000	12.000
1872	12.000	12.000
1873	12.000	12.000
1874	12.000	12.000
1875	12.000	12.000
1876	12.000	12.000
1877	12.000	12.000
1878	12.000	12.000
1879	12.000	12.000
1880	12.000	12.000
1881	12.000	12.000
1882	12.000	12.000
1883	12.000	12.000
1884	12.000	12.000
1885	12.000	12.000
1886	11.900	12.000
1887	11.800	12.000
1888	11.700	12.000
1889	11.600	12.000

Geboortejaar	Bedrag		Année de naissance	Montant	
	Mannen	Vrouwen		Hommes	Femmes
—	—	—	—	—	—
1890	11.500	12.000	1890	11.500	12.000
1891	11.400	11.900	1891	11.400	11.900
1892	11.275	11.800	1892	11.275	11.800
1893	11.150	11.700	1893	11.150	11.700
1894	11.025	11.575	1894	11.025	11.575
1895	10.900	11.450	1895	10.900	11.450
1896	10.750	11.325	1896	10.750	11.325
1897	10.600	11.200	1897	10.600	11.200
1898	10.450	11.050	1898	10.450	11.050
1899	10.300	10.900	1899	10.300	10.900
1900	10.150	10.750	1900	10.150	10.750
1901	9.975	10.600	1901	9.975	10.600
1902	9.800	10.425	1902	9.800	10.425
1903	9.600	10.250	1903	9.600	10.250
1904	9.400	10.075	1904	9.400	10.075
1905	9.200	9.875	1905	9.200	9.875
1906	9.000	9.675	1906	9.000	9.675
1907	8.775	9.475	1907	8.775	9.475
1908	8.550	9.250	1908	8.550	9.250
1909	8.300	9.025	1909	8.300	9.025
1910	8.050	8.800	1910	8.050	8.800
1911	7.800	8.550	1911	7.800	8.550
1912	7.525	8.300	1912	7.525	8.300
1913	7.250	8.025	1913	7.250	8.025
1914	6.950	7.750	1914	6.950	7.750
1915	6.650	7.475	1915	6.650	7.475
1916	6.325	7.175	1916	6.325	7.175
1917	6.000	6.850	1917	6.000	6.850
1918	5.650	6.525	1918	5.650	6.525
1919	5.275	6.175	1919	5.275	6.175
1920	4.900	5.825	1920	4.900	5.825
1921	4.500	5.450	1921	4.500	5.450
1922	4.100	5.050	1922	4.100	5.050
1923	3.675	4.650	1923	3.675	4.650
1924	3.225	4.250	1924	3.225	4.250
1925	2.775	3.825	1925	2.775	3.825
1926	2.325	3.400	1926	2.325	3.400
1927	1.875	2.975	1927	1.875	2.975
1928	1.425	2.550	1928	1.425	2.550
1929	975	2.100	1929	975	2.100
1930	500	1.650	1930	500	1.650
1931	0	1.150	1931	0	1.150
1932	0	600	1932	0	600

ART. 23.

Indien beide echtgenoten de voorwaarden vereist voor het bekomen van de overgangstoeslag vervullen, kan de man alleen er aanspraak op maken.

Deze bepaling is niet toepasselijk indien de echtgenoten van tafel en bed gescheiden zijn of indien ze in feite gescheiden leven sedert ten minste 10 jaar op het ogenblik dat één hunner het pensioen wenst te genieten.

ART. 24.

Voor de loontrekende die werkzaam was bij de Staat, een provincie, een gemeente, een gemeentevereniging, een openbare instelling die van een gemeente afhangt of de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen en die uit dien hoofde een ander pensioen genieten dan dit voorzien bij Afdeling I van dit hoofdstuk, wordt het bedrag van de overgangstoeslag verminderd met zoveel maal een vijf-en-veertigste als de belanghebbende jaren dienst of annuïteiten voor het berekenen van bedoeld pensioen kan doen gelden.

Hetzelfde geldt voor de gewezen mijnwerkers en de ermede gelijkgestelde arbeiders alsmede voor de zielieden van de koopvaardijvloot, die bij toepassing van de speciale regimes voor deze arbeiders voorzien, een pensioen genieten.

ART. 25.

De overgangstoeslag wordt aan volgende categorieën loontrekkenden toegekend :

1° de loontrekkenden die op de datum van het van kracht worden van deze wet, de ouderdomsrentetoeslag zonder onderzoek omtrent de inkomsten of de bijkomende ouderdomsrente genieten;

2° de mannelijke verzekerden geboren vóór 1 Januari 1886 en de vrouwelijke verzekerden geboren vóór 1 Ja-nuari 1891 die bewijzen dat zij gedurende een tijdspanne van 10 jaar tussen hun 50° en hun 65° verjaardag voor de mannelijke verzekerden en tussen hun 45° en hun 60° verjaardag voor de vrouwelijke verzekerden, regelmatig en hoofdzakelijk als loontrekkenden in België een beroepsbedrijvigheid uitgeoefend hebben; voor de bij artikelen 14 en 15 bepaalde loontrekkenden mag deze bedrijvigheid in de aangrenzende landen uitgeoefend geweest zijn.

De perioden van onderbreking in het werk die door een ongeval, een ziekte, invaliditeit of niet vrijwillige werkloosheid veroorzaakt zijn, worden gelijkgesteld met perioden van tewerkstelling.

De hoedanigheid van loontrekkende moet gestaafd worden door overeenstemmende en niet verdachte bewijzen o.a. door stortingen van verplicht verzekerde, van werkloze of van zieke.

Een Koninklijk besluit bepaalt de aard en het model van de te leveren bewijzen, alsmede de beroepscategorieën voor dewelke, uit hoofde van de aard der bezigheden, de andere bewijzen dan verplichte stortingen niet aangenomen worden;

ART. 23.

Si deux conjoints réunissent les conditions requises pour obtenir la majoration transitoire, le mari seul peut y prétendre.

Cette disposition n'est pas applicable si les conjoints sont séparés de corps ou s'ils sont séparés de fait depuis dix années au moins au moment où l'un d'eux demande à bénéficier de la pension de retraite.

ART. 24.

Pour le salarié qui a été occupé au service de l'Etat, d'une province, d'une commune, d'une association de communes, d'un établissement public dépendant d'une commune ou de la Société Nationale des Chemins de fer belges et qui bénéficie, à ce titre, d'une pension de retraite distincte de celle prévue à la section I du présent chapitre, le montant de la majoration transitoire est diminué d'autant de fois un quarante-cinquième que l'intéressé peut faire valoir d'années de services ou d'annuités pour le calcul de cette pension de retraite.

Il en est de même pour les anciens mineurs et travailleurs y assimilés, ainsi que pour les marins de la marine marchande, qui bénéficient d'une pension de retraite en vertu des régimes spéciaux prévus en cette matière pour ces travailleurs.

ART. 25.

La majoration transitoire est accordée aux catégories de salariés ci-après :

1) les salariés qui bénéficient à la date d'entrée en vigueur de la présente loi, de la majoration de rente de vieillesse sans enquête sur les ressources ou du complément de pension de vieillesse;

2) les salariés nés avant le 1er janvier 1886 et les salariées nées avant le 1er janvier 1891, qui établissent que, pendant une période de dix années se situant entre leur 50e et leur 65e anniversaire de naissance pour les salariés et entre leur 45e et leur 60e anniversaire de naissance pour les salariées, ils ont exercé, en Belgique, d'une façon régulière et à titre principal, une activité professionnelle comme salariés ; pour les salariés visés aux articles 14 et 15 cette activité peut avoir été exercée dans les pays limitrophes.

Les périodes d'interruption de travail causées par un accident, une maladie, l'invalidité ou le chômage involontaire sont assimilées à des périodes d'occupation.

La qualité de salarié doit être établie par des preuves concordantes et non suspectes et notamment par des versements d'assuré obligatoire, de chômeur ou de malade.

Un arrêté royal détermine la nature et le modèle des preuves à fournir ainsi que les catégories professionnelles pour lesquelles, du fait de la nature des occupations, les preuves autres que les versements obligatoires ne sont pas admises;

3° de mannelijke verzekerden geboren van 1 Januari 1886 af en de vrouwelijke verzekerden geboren van 1 Januari 1891 af, die bewijzen dat zij, gedurende een periode van 10 jaar tussen hun 50^e en hun 65^e verjaardag voor de mannelijke verzekerden en tussen hun 45^e en 60^e verjaardag voor de vrouwelijke verzekerden, als loontrekkenden een beroepsbezighed in België uitgeoefend hebben; voor de loontrekkenden waarvan sprake in artikelen 14 en 15 mag deze bedrijvigheid in de aangrenzende landen uitgeoefend geweest zijn.

Voor het gedeelte van de in acht te nemen periode dat 1 Januari 1951 voorafgaat, moet deze activiteit geregeld en als voornaamste beroepsbezighed uitgeoefend geworden zijn, en zijn de voorwaarden toepasselijk, vermeld onder het voorgaande 2° betreffende de vaststelling van de hoedanigheid van loontrekkende.

Voor het gedeelte van de in acht te nemen periode dat valt na 1 Januari 1951, moeten de door deze titel bepaalde stortingen te hunnen baie gedaan geweest zijn. De jaarlijkse storting moet drie kwartaalstortingen omvatten en het minimumbedrag moet voor elke periode, buiten deze, bedoeld bij de artikelen 4 en 5, de twee derden bereiken van de storting die geïst wordt van een dagloner van ten minste 21 jaar oud.

ART. 26.

§ 1. — Voor de toepassing der bepalingen van artikelen 25 en 38, wordt er rekening gehouden met de perioden van beroepsbezighed volbracht bij een werkgever die verplicht was ten opzichte van bewuste loontrekkenden, de bepalingen toe te passen van de vroegere wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroege dood der arbeiders, der bedienden, der mijnwerkers, der zeelieden en der loontrekkenden gelijkgesteld met arbeiders van deze verschillende categorieën.

§ 2. — Er wordt eveneens rekening gehouden met de perioden van beroepsbezighed bij een werkgever die, krachtens de vroegere wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroege dood der werkliden en bedienden, niet verplicht was ten opzichte van bewuste loontrekkenden de bepalingen dier wetten toe te passen wanneer deze loontrekkenden door vrijwillig of gedwongen oftslag hun rechten verloren hebben op de voordeelen die voortspruiten uit het speciaal pensioenstatuut dat op hen toepasselijk is.

§ 3. — In geval van vrijwillig ontslag, afdanking of afzetting van een beamte in dienst van de Staat, van een provincie, van een gemeente, van een vereniging van gemeenten, van een openbare instelling die afhangt van een gemeente, of van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, zonder dat hem aanspraken op een ouderdomspensioen zoals dit voorzien wordt bij artikel 24 kunnen toegekend worden, wordt de dechting van de belanghebbende of van zijn rechthebbenden vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van de wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en

3° les salariés nés à partir du 1er janvier 1886 et les salariées nées à partir du 1er janvier 1891 qui établissent que pendant une période de dix années se situant entre leur 50e et 65e anniversaire de naissance pour les salariés et entre leur 45e et leur 60e anniversaire de naissance pour les salariées, ils ont exercé en Belgique une activité professionnelle comme salariés; pour les salaires visés aux articles 14 et 15 cette activité peut avoir été exercée dans les pays limitrophes.

Pour la partie de la période de référence antérieure au 1er janvier 1951, cette activité doit avoir été exercée d'une façon régulière et à titre principal et les conditions prévues au 2° ci-dessus pour établir la qualité de salarié sont applicables.

Pour la partie de la période de référence postérieure au 1er janvier 1951, les versements prévus par le présent titre doivent avoir été effectués à leur profit. Le versement annuel doit comporter trois cotisations trimestrielles et le montant minimum doit atteindre pour les périodes autres que celles visées par les articles 4 et 5 les deux tiers du versement requis d'un ouvrier manœuvre âgé de 21 ans au moins.

ART. 26.

§ 1°. — Pour l'application des dispositions de l'article 25 et de l'article 38, il est tenu compte des périodes d'occupation effectuées chez un employeur qui était tenu obligatoirement d'appliquer à l'égard des salariés en cause les dispositions des législations antérieures relatives à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré des ouvriers, des employés, des ouvriers mineurs, des marins et des salariés assimilés à ces diverses catégories.

§ 2. — Il est tenu compte également des périodes d'occupation chez un employeur qui, en vertu des législations antérieures relatives à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré des ouvriers ou des employés, n'était pas tenu obligatoirement d'appliquer à l'égard des salariés en cause les dispositions des législations susdites, lorsque par suite du départ volontaire ou forcé ces salariés ont perdu leurs droits aux avantages résultant du statut spécial de pension qui leur était applicable.

§ 3. — En cas de démission, de licenciement ou de révocation d'un agent occupé au service de l'Etat, d'une province, d'une commune, d'une association de communes, d'un établissement public dépendant d'une commune ou de la Société Nationale des Chemins de fer belges, sans que des titres à une pension de retraite ainsi prévus à l'article 24 puissent lui être reconnus, les droits de l'intéressé ou de ses ayants droit sont déterminés conformément aux dispositions des lois relatives à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré et du présent titre, comme si l'agent avait été soumis obligatoirement à ces

vroege dood en van onderhavige titel, op dezelfde wijze als ware de beambte verplicht onderworpen geweest aan deze wetten gedurende zijn diensttijd bij een der genoemde werkgevers.

De bijdragen die door de beambte of te zijnen bate gestort werden bij een voorzorgsorganisme krachtens een bizonder pensioenstatuut, met het oog op de vestiging van een persoonlijk ouderdomspensioen of van een overlevingspensioen te voordele van zijn rechthebbenden, worden zonder interest terugbetaald, door het betrokken organisme, aan de administratie waarvan de beambte het laatst afhangt.

Deze administratie stort:

- a) het kapitaal nodig voor het vestigen der rente welke zou verworven geweest zijn op de datum van het ontslag, de afdanking of de afzetting, krachtens de wetten betreffende de verzekering tegen de gevolgen van ouderdom en vroege dood, bij een der instellingen vermeld in artikel 72;
- b) de persoonlijke en de werkgeversbijdragen bestemd voor de onderdoms- en overlevingspensioenen verschuldigd krachtens het regime van de Sociale Zekerheid der loontrekkende arbeiders, die de door de verzekeringswetten tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroege dood voorziene bijdragen overschrijden, aan de instelling bepaald door artikel 77;
- c) de bijdragen verschuldigd krachtens deze wet aan de instellingen aangeduid in artikelen 73 en 77 in de verhouding bepaald door artikel 9.

De sommen, uit dien hoofde uitbetaald, zijn enerzijds ten laste van de Administratie en anderzijds ten laste van de beambte, in de verhouding van de werkgeversbijdragen tot de persoonlijke bijdragen bepaald door de wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroege dood en betreffende de sociale veiligheid van de loontrekkende arbeiders.

Het gedeelte ten laste van de beambte wordt door de administratie van het bedrag der bijdragen waarvan sprake in alinea 2 van dit paragraaf afgehouden; het gebeurlijk overschot wordt zonder interest aan de beambte terugbetaald.

ART. 27.

Om de overgangstoeslag te genieten is de loontrekkende, die de leeftijd voor het pensioen bereikt, er toe gehouden alle andere bedrijvigheid dan een toevallig werk te staken.

ART. 28.

De loontrekkenden die zich niet in de voorwaarden bevinden om van de overgangstoeslag te genieten, kunnen de toekenning vragen van de ouderdomsrentetoeslag, na onderzoek over de inkomenstroostinen krachtens het Regents besluit van 12 September 1946 tot samenordening der wetten betreffende de verzekering tegen ouderdom en vroeg-tijdige dood. In dit geval komen de in uitvoering van onderhavige wet verrichte stortingen na onderzoek in rekening voor de toekenning van deze rentetoeslag.

lois pendant son occupation au service d'un des employeurs susvisés.

Les cotisations versées, par l'agent ou à son profit, à une institution de prévoyance en vertu du statut spécial de pension, en vue de la constitution d'une pension de retraite personnelle ou d'une pension de survie pour ses ayants droit sont remboursées sans intérêts, par l'institution en cause, à l'administration dont l'agent relevait en dernier lieu.

Cette administration verse :

- a) le capital constitutif de la rente qui aurait été acquise à la date de la démission, du licenciement ou de la révocation, en vertu des lois d'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré à l'une des institutions désignées à l'article 73;
- b) les cotisations personnelles et patronales affectées aux pensions de vieillesse et de survie dues en vertu du régime de la sécurité sociale des travailleurs salariés qui excèdent les cotisations imposées par les lois d'assurances en vue de la vieillesse et du décès prématuré à l'institution désignée à l'article 77;
- c) les cotisations dues en vertu de la présente loi aux institutions désignées à l'article 73 et à l'article 77 dans le rapport fixé à l'article 9.

Les sommes déboursées de ce chef sont à charge de l'administration, d'une part, et de l'agent, d'autre part, dans le rapport entre les cotisations patronales et les cotisations personnelles fixées par les lois relatives à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré et à la sécurité sociale des travailleurs-salariés.

La part incomptant à l'agent est prélevée par l'administration sur le montant des cotisations dont il question au deuxième alinéa du présent paragraphe; le surplus éventuel est remboursé, sans intérêt, à l'agent.

ART. 27.

Pour bénéficier de la majoration transitoire, le salarié qui atteint l'âge de la pension est tenu de cesser toute activité professionnelle autre qu'un travail occasionnel.

ART. 28.

Les salariés qui ne se trouvent pas dans les conditions requises pour bénéficier de la majoration transitoire, peuvent solliciter l'octroi de la majoration de rente de vieillesse après enquête sur les ressources, en vertu de l'Arrêté du Régent du 12 septembre 1946 coordonnant les lois relatives à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré. Dans ce cas, les versements effectués en exécution de la présente loi entrent en ligne de compte pour l'attribution de cette majoration de rente après enquête.

AFDELING III.

Algemene voorwaarden.

ART. 29.

Het pensioen met inbegrip van de overgangstoeslag en de gebeurlijke gezinsvergoeding neemt aanvang ten vroegste nadat ten volle de leeftijd van 65 jaar, indien het een mannelijke verzekerde, en van 60 jaar, indien het een vrouwelijke verzekerde betreft, bereikt werd.

De leeftijd van ingenottreding mag ten hoogste met 5 jaar vervroegd worden; in dat geval wordt het bedrag van het pensioen met 7 % per jaar vervroeging verminderd.

ART. 30.

De overgangstoeslag en de gezinsvergoeding in het pensioen begrepen worden slechts toegekend en betaalbaar gesteld op voorwaarde dat de rechthebbende werkelijk in België verblijft of in Belgisch Congo, of in landgebieden waarover België een mandaat uitoefent of in een land waarmee België door een verdrag van economische unie verbonden is.

HOOFDSTUK VI.

Prestaties in geval van overlijden.

ART. 31.

In geval van overlijden van een loontrekkende een vol jaar na het van kracht worden van deze wet, mag zijn weduwe aanspraak maken op de hiernavermelde prestaties.

AFDELING I.

Tijdelijke weduwentoelage.

ART. 32.

Het bij artikel 73 voorzien organisme, dat aan een bij artikel 31 bepaald loontrekkende een rekening geopend heeft, waarop de gedeelten van de bijdragen bepaald in hoofdstukken II en III gestort werden of, indien het een op het ogenblik van het van kracht worden van deze wet reeds gepensionneerd verzekerde betreft, het organisme dat de ouderdomsrente betaalt (of bij gebreke het organisme voorzien bij art. 73 a) voor een werkman en door art. 73 b) 1) voor een hediende) betaalt aan de weduwe van de loontrekkende, voor de rekening van het organisme, voorzien

SECTION III.

Conditions générales.

ART. 29.

La pension de retraite, y compris la majoration transitoire et l'indemnité de foyer éventuelle prend cours, au plus tôt, à l'âge de 65 ans accomplis s'il s'agit d'un salarié ou à l'âge de 60 ans accomplis, s'il s'agit d'une salariée.

L'âge d'entrée en jouissance peut être anticipé de cinq années au plus; dans ce cas, le montant de la pension est diminué de 7 % par année d'anticipation.

ART. 30.

La majoration transitoire et l'indemnité de foyer comprises dans la pension de retraite ne sont acquises et payables qu'à la condition de résider effectivement en Belgique, au Congo Belge, dans les territoires sur lesquels la Belgique exerce un mandat ou dans un pays avec lequel la Belgique est liée par une convention d'union économique.

CHAPITRE VI.

Prestations en cas de décès.

ART. 31.

En cas de décès d'un salarié après une année révolue à compter de la mise en vigueur de la présente loi, sa veuve peut prétendre aux prestations ci-après.

SECTION I.

De l'allocation temporaire de veuve.

ART. 32.

L'organisme prévu à l'article 73 qui a ouvert à un salarié visé à l'article 31 un compte auquel ont été versées les parties de cotisations fixées aux chapitres II et III ou, s'il s'agit d'un assujetti déjà pensionné au moment de la mise en vigueur de la loi, l'organisme qui paie la rente de vieillesse (ou, à défaut, l'organisme prévu à l'article 73, a), pour un ouvrier, et 72, b), 1), pour un employé) sert, pour le compte de l'organisme prévu à l'article 76, à la veuve du salarié, une allocation temporaire immédiate de veuve, jusqu'au moment où la bénéficiaire entre en jouis-

bij artikel 77 een dadelijk ingaande tijdelijke weduwentoelage tot op het ogenblik dat de rechthebbende in genot treedt van het bij artikel 38 voorzien pensioen of hertrouwt en voor zover zij niet onder toepassing van artikelen 35 en 36 valt.

ART. 33.

Deze tijdelijke weduwentoelage bedraagt 30% van de bezoldigingen welke gediend hebben tot het berekenen der bijdragen gestort aan de bij artikel 73 voorziene organisaties en welke betrekking hebben op de vier kwartaal die het kwartaal gedurende hetwelk de echtgenoot overleden is of het kwartaal gedurende hetwelk het ouderdomspensioen van de echtgenoot is ingegaan; voorafgaan; in dat laatste geval mag de toelage nochtans de zes tienden van het ouderdomspensioen van de echtgenoot niet te boven gaan. overgangstoelag en gezinsvergoeding inbegrepen.

Wanneer echter, gedurende bovengenoemde referentieperiode de echtgenoot werklozenstoelagen bekomen heeft wordt er minstens rekening gehouden met het loon van een dagloner van 21 jaar. Indien gedurende bovengenoemde referentieperiode de echtgenoot vergoedingen bekomen heeft wegens primaire werkonbekwaamheid ten gevolge van ziekte, of dagelijkse vergoedingen voor tijdelijke of gehele werkonbekwaamheid ten gevolge van een arbeidsongeval of een beroepsziekte, wordt minstens rekening gehouden met de bezoldigingen voortkomende van de 4 laatste burgerlijke trimesters der beroepsactiviteit.

ART. 34.

De tijdelijke weduwentoelage wordt niet verleend aan de weduwe, die een andere beroepsbekwaamheid dan gelegenheidswerk uitvoert.

ART. 35.

De tijdelijke weduwentoelage wordt ook niet verleend voor zover:

a) de weduwe — persoonlijk — een rente, vergoeding of een andere toelage ten laste van de Staat of van de gemeenschap geniet — er wordt geen rekening gehouden met de voordelen voortkomende van het sparen of van vrijwillige verzekering — ofwel een weduwenpensioen krachtens titel I, hoofdstuk VI, afdelingen II en III;

b) het bedrag der toelage, gevóegd bij dit der vergoedingen of toelagen, toegestaan om het even waarvoor, wegeits het bestaan van kinderen, de 3/4 te boven gaat van de bezoldigingen vermeerderd met de gewone gezinsvergoedingen welke in aanmerking genomen werden om het bedrag der tijdelijke weduwentoelage vast te stellen;

c) aan de weduwe, wiens echtgenoot overleden is ten gevolge van een werkongeval of van een beroepsziekte

sancesance de la pension de retraite prévue à l'article 38 ou se remarie, et pour autant qu'elle ne tombe pas sous le coup des articles 35 et 36.

ART. 33.

Cette allocation temporaire de veuve est égale à 30% des rémunérations sur lesquelles ont été calculées les cotisations versées aux organismes prévus à l'article 73, et qui sont afférentes aux quatre trimestres qui ont précédé celui au cours duquel a pris cours la pension de retraite du mari; dans ce dernier cas, l'allocation ne peut cependant dépasser les six dixièmes de la pension de retraite du mari, majoration transitoire et indemnité de foyer comprises.

Toutefois si, au cours de la période de référence susvisée, le mari a bénéficié d'allocations de chômage, il est tenu compte au moins du salaire d'un ouvrier mandevrière âgé de 21 ans; si pendant la période de référence susvisée le mari a bénéficié d'indemnités d'in incapacité primaire par suite de maladie ou d'indemnités journalières pour incapacité temporaire ou totale de travail par suite d'accident de travail ou de maladie professionnelle, il est tenu compte au moins des rémunérations afférentes aux quatre derniers trimestres civils d'activité professionnelle.

ART. 34.

L'Allocation temporaire de veuve n'est pas accordée à la veuve qui se livre à une activité professionnelle autre qu'un travail occasionnel.

ART. 35.

L'Allocation temporaire de veuve n'est pas accordée non plus dans la mesure où :

a) la veuve bénéficie, à titre personnel, d'une rente, indemnité ou allocation quelconque à charge de l'Etat ou de la collectivité — il n'est pas tenu compte des avantages provenant de l'épargne ou de l'assurance volontaire — ou encore d'une pension de retraite de veuve en vertu du titre I^e, chapitre VI, sections II et III;

b) le montant de cette allocation cumulé avec celu des indemnités ou allocations accordées à un titre quelconque, pour les enfants, dépasse les 3/4 des rémunérations augmentées des allocations familiales ordinaires qui ont été prises en considération pour déterminer le montant de l'Allocation temporaire de veuve;

c) la veuve dont le mari est décédé à la suite d'un accident du travail ou d'une maladie professionnelle ob-

en die een weduwenrente geniet ten gevolge van de wetgeving betreffende de vergoeding der schade veroorzaakt door werkongevallen of beroepsziekten.

ART. 35.

Het organisme, dat een tijdelijke weduwentoelage betaalt, stort ook op de lijfrenterekening van de belanghebbende, ten laste van het organisme voorzien bij artikel 77, de pensioenbijdrage, overeenstemmende, volgens artikel 38, met de fictieve postume bezoldigingen van de echtgenoot waarop de toelage berekend wordt, die betaald werd of zou kunnen betaald worden, geen rekening gehouden met de afwijzing voorzien bij artikel 35, alinea b).

Ingeval de vrouw jonger is dan de echtgenoot, wordt deze bijdrage slechts gestort van het tijdstip af dat de vrouw de leeftijd bereikt welke de echtgenoot had op het ogenblik van zijn overlijden. Wanneer de echtgenote ouder is dan de echtgenoot, wordt de bijdrage gestort alsof, op het tijdstip van het overlijden van de echtgenoot, de echtgenote reeds de vergoeding zou genoten hebben sinds het ogenblik dat zij de leeftijd van de echtgenoot bij zijn dood zou bereikt hebben.

ART. 37.

De weduwe van een loontrekkende bedoeld bij artikel 31 welke op het ogenblik van het overlijden van haar echtgenoot niet van hem feitelijk gescheiden was en welke in 't algemeen geen beroepsactiviteit uitoefende gedurende de 90 dagen welke het overlijden, van haar echtgenoot voorafgingen, geniet, in ieder geval, met het oog op haar wederaanpassing en nietegenstaande artikel 34 b) de eerste twee jaarlijkse aflossing van de tijdelijke toelage.

AFDELING II.

Weduwenpensioen.

ART. 38.

Het organisme voorzien bij artikel 73, welke aan een loontrekkende, bedoeld bij artikel 31, een rekening opent waarop de gedeelten der bijdragen vastgesteld bij hoofdstukken II en III en artikel 36 gestort werden, keert aan de weduwe een pensioen uit, waarvan het bedrag gelijk is aan de lijfrente, gevestigd te haren bate door de bijdragen gestort volgens een bij Koninklijk besluit goedgekeurd tarief.

Deze bijdragen zijn derwijze vastgesteld dat de rente gelijk is aan 6/10 van:

tient une rente de veuve découlant de la législation concernant la réparation des dommages résultant des accidents du travail ou des maladies professionnelles.

ART. 36.

L'organisme qui paie une allocation temporaire de veuve porte également au compte de retraite de l'intéressée, à charge de l'organisme prévu à l'article 77, la cotisation constitutive de la pension de retraite correspondant, conformément à l'article 38, aux rémunérations fictives posthumes du mari, sur lesquelles est calculée l'allocation payée ou qui aurait pu être payée, compte non tenu de l'abandon prévu par l'article 35, alinéa b).

Lorsque la femme est plus jeune que le mari, cette cotisation n'est versée qu'à partir du moment où la femme atteint l'âge qu'avait le mari au moment de son décès. Lorsque l'épouse est plus âgée que le mari, la cotisation est portée comme si, au moment du décès du mari, l'épouse avait déjà perçu l'allocation depuis le moment où elle avait atteint l'âge qu'avait le mari au moment de son décès.

ART. 37.

La veuve d'un salarié visé à l'article 31 qui, au moment du décès de son mari, n'en était pas séparée de fait et qui n'a exercé aucune activité professionnelle généralement quelconque dans les 90 jours qui ont précédé le décès de son mari, bénéficie, de toute manière, en vue de sa réadaptation et nonobstant l'article 34 b), des deux premières annuités de l'allocation temporaire.

SECTION II.

De la pension de retraite des veuves.

ART. 38.

L'organisme prévu à l'article 73 qui a ouvert à un salarié visé à l'article 31 un compte auquel ont été versées les parties de cotisations fixées aux chapitres II et III et à l'article 36, sert à la veuve une pension de retraite d'un montant égal à la rente viagère constituée à son profit par les cotisations versées d'après un tarif approuvé par arrêté royal.

Ces cotisations sont fixées de manière que la rente soit égale aux 6/10e:

1) de lijfrente door de echtgenoot bij zijn overlijden verworven;

2) de fictieve lijfrente welke de weduwe te haren bate zou kunnen vestigen als verplicht verzekerde indien zij de laatste eventueel volgens artikel 33, 2e alinea, aangepaste wedden van haar echtgenoot had kunnen trekken;

3) de haardvergoeding verminderd in de verhouding tot de werkelijke duur der loopbaan van de echtgenoot.

ART. 39.

Ingeval de loontrekende bedoeld bij artikel 31 reeds op pensioen gesteld was op het tijdstip van het van kracht worden van deze wet, zal het bij artikel 73 voorziene organisme dat hem zijn ouderdomsrente uitbetaalde, of bij ontstentenis, het organisme voorzien bij artikel 73 a) voor een arbeider, artikel 73 b) 1) voor een bediende, aan de weduwe ten laste van het organisme, voorzien bij artikel 77, een lijfrente uitbetalen waarvan het bedrag gelijk zal zijn aan 6/10 van het volledig ouderdomspensioen dat de belanghebbende genoot.

AFDELING III.

Overgangsweduwentoeslag.

ART. 40.

Zolang het pensioen van de weduwe haar normaal bedrag niet zal bereikt hebben en voor zover de weduwe kan bewijzen dat de voorwaarden bepaald bij artikel 25, 3^e, in de persoon van haar echtgenoot vervuld zijn voor de twee derden van de periode van vijftien jaar welke de datum van overlijden voorafgaat of de leeftijd van 65 jaar voorafgaat, indien het overlijden is voorgekomen na deze leeftijd (er wordt enkel rekening gehouden met het gedeelte der periode welke de datum voorafgaat waarop de echtgenoot de leeftijd van 21 jaar bereikt, dan wanneer de weduwe er belang bij heeft), wordt het weduwenpensioen ten laste van het organisme voorzien bij artikel 77 verhoogd met een overgangsweduwentoeslag, waarvan het bedrag hierna bepaald wordt.

ART. 41.

Het jaarlijks bedrag van de overgangsweduwentoeslag wordt bepaald zoals volgt:

1) de la rente de retraite acquise par le mari au moment de son décès;

2) de la rente fictive de retraite que la veuve pourrait se constituer comme assujettie si elle bénéficiait du dernier traitement de son mari éventuellement adapté selon l'article 33, 2e alinéa;

3) de l'indemnité de foyer réduite en fonction de la durée de la carrière effective du mari.

ART. 39.

Si le salarié visé à l'article 30 se trouvait être déjà pensionné au moment de la mise en vigueur de la présente loi, l'organisme prévu à l'article 73 qui lui servait sa rente de vieillesse, ou à défaut l'organisme prévu à l'article 73 a) pour un ouvrier, 73, b), 1), pour un employé, sert à la veuve, à charge de l'organisme prévu à l'article 77, une pension de retraite d'un montant égal aux 6/10e de la pension de retraite complète dont bénéficiait l'intéressé.

SECTION III.

De la majoration transitoire de veuve.

ART. 40.

Aussi longtemps que la pension de retraite de la veuve n'aura pas atteint son montant normal et pour autant que la veuve puisse établir que les conditions fixées par l'article 25, 3e, ont été remplies dans le chef de son mari, pour les deux tiers de la période de quinze années précédant la date de décès ou précédant l'âge de 65 ans si le décès est survenu après cet âge (il n'est tenu compte de la partie de la période précédant la date à laquelle le mari a atteint 21 ans que si la veuve y a intérêt), la pension de retraite de la veuve est augmentée, à charge de l'organisme prévu à l'article 77, d'une majoration transitoire de veuve dont le montant est fixé ci-après.

ART. 41.

Le montant annuel de la majoration transitoire de veuve est fixé comme il suit :

Geboorte-jaar	Bedrag	Geboorte-jaar	Bedrag	Année de naissance	Montant	Année de naissance	Montant
1870 en vroeger	10.800	1905	7.625	1870 et avant	10.800	1905	7.625
1871	10.800	1906	7.425	1871	10.800	1906	7.425
1872	10.800	1907	7.225	1872	10.800	1907	7.225
1873	10.800	1908	7.000	1873	10.800	1908	7.000
1874	10.800	1909	6.775	1874	10.800	1909	6.775
1875	10.800	1910	6.550	1875	10.800	1910	6.550
1876	10.800	1911	6.325	1876	10.800	1911	6.325
1877	10.800	1912	6.100	1877	10.800	1912	6.100
1878	10.800	1913	5.850	1878	10.800	1913	5.850
1879	10.800	1914	5.600	1879	10.800	1914	5.600
1880	10.800	1915	5.350	1880	10.800	1915	5.350
1881	10.800	1916	5.075	1881	10.800	1916	5.075
1882	10.800	1917	4.800	1882	10.800	1917	4.800
1883	10.800	1918	4.525	1883	10.800	1918	4.525
1884	10.800	1919	4.225	1884	10.800	1919	4.225
1885	10.800	1920	3.925	1885	10.800	1920	3.925
1886	10.675	1921	3.600	1886	10.675	1921	3.600
1887	10.550	1922	3.275	1887	10.550	1922	3.275
1888	10.425	1923	2.950	1888	10.425	1923	2.950
1889	10.300	1924	2.625	1889	10.300	1924	2.625
1890	10.150	1925	2.275	1890	10.150	1925	2.275
1891	10.000	1926	1.925	1891	10.000	1926	1.925
1892	9.850	1927	1.575	1892	9.850	1927	1.575
1893	9.700	1928	1.225	1893	9.700	1928	1.225
1894	9.550	1929	875	1894	9.550	1929	875
1895	9.400	1930	500	1895	9.400	1930	500
1896	9.250	1931	0	1896	9.250	1931	0
1897	9.075	1932	0	1897	9.075	1932	0
1898	8.900			1898	8.900		
1899	8.725			1899	8.725		
1900	8.550			1900	8.550		
1901	8.375			1901	8.375		
1902	8.200			1902	8.200		
1903	8.025			1903	8.025		
1904	7.825			1904	7.825		

ART. 42.

Het bedrag van de overgangsweduwentoeslag wordt verminderd met deze van de overgangsouderdomstoeslag waarop de belanghebbende, persoonlijk, zou kunnen aanspraak maken krachtens titel I, hoofdstuk V, afdeling II en titel II, hoofdstuk V, alsmede met het bedrag der renten, vergoedingen of om 't even welke toelagen ten laste van de Staat of van de gemeenschap welke belanghebbende persoonlijk geniet (er wordt geen rekening gehouden met de voordelen voortkomende van het sparen of van de vrijwillige verzekering).

ART. 42.

Le montant de la majoration transitoire de veuve est diminué de celui de la majoration transitoire de vieillesse à laquelle l'intéressée pourrait prétendre, à titre personnel, en vertu du titre I, chapitre V, section II et titre II, chapitre V, ainsi que du montant des rentes, indemnités ou allocations quelconques à charge de l'Etat ou de la collectivité dont l'intéressée bénéficie à titre personnel (il n'est pas tenu compte des avantages provenant de l'épargne ou de l'assurance volontaire).

ART. 43.

De overgangsweduwentoeslag wordt niet verleend aan de weduwe :

- a) die een andere beroepswerkzaamheid dan gelegenheidswerk uitvoert, of
- b) die hertrouwd is; in geval van nieuw weduwschap wordt de overgangsweduwentoeslag haar slechts opnieuw uitbetaald in de mate dat de weduwe uit hoofde van de laatste echtgenoot, geen aanspraak kan maken op een overgangsweduwentoeslag of op een om 't even welk ander voordeel ten laste van de Staat of van de gemeenschap, hetzij krachtens deze titel, hetzij krachtens het pensioenstelsel waaraan de laatste echtgenoot onderworpen was.

AFDELING IV.

Algemene voorwaarden.

ART. 44.

Het weduwenpensioen (de overgangsweduwentoeslag inbegrepen) gaat in bij het overlijden van de echtgenoot en het allervroegste wanneer de weduwe de leeftijd van 60 jaar zal bereikt hebben.

Ingeval de echtgenoot overlijdt alvorens de echtgenote de leeftijd van 60 jaar heeft bereikt, mag de vervroegde vereffening aangevraagd worden van de leeftijd van 55 jaar af; in dat geval wordt het bedrag verminderd met 7 % per jaar vervroeging.

ART. 45.

Het weduwenpensioen voorzien bij artikel 39 wordt niet verleend in de gevallen vermeld bij artikel 43.

Dit pensioen, alsmede de overgangsweduwentoeslag zijn slechts verworven en betaalbaar onder de voorwaarden gesteld bij artikel 30.

AFDELING V.

Overgangsbepalingen.

ART. 46.

In geval van overlijden van een loontrekende vóór het verstrijken van een vol jaar, te rekenen van de inwerkingtreding van deze wet, mag zijn weduwe op de volgende voordeelen aanspraak maken :

1° op een tijdelijke weduwentoeage van 9.000 frank per jaar binnen de grenzen en voorwaarden bepaald in de

ART. 43.

La majoration transitoire de veuve n'est pas accordée à la veuve :

- a) qui se livre à une activité professionnelle autre qu'un travail occasionnel ou
- b) qui est remariée; en cas de nouveau veuvage, la majoration transitoire de veuve ne lui est réservée que dans la mesure où, du chef du dernier mari, la veuve ne peut prétendre à une majoration transitoire de veuve ou à un avantage quelconque à charge de l'Etat ou de la collectivité, soit en vertu du présent titre, soit en vertu du statut de pension auquel le dernier mari était soumis.

SECTION IV.

Conditions générales.

ART. 44.

La pension de retraite de veuve (y compris la majoration transitoire de veuve) prend cours au décès du mari et au plus tôt lorsque la veuve a atteint l'âge de 60 ans.

En cas de décès du mari, avant que l'épouse ait 60 ans, la liquidation anticipée peut être demandée à partir de l'âge de 55 ans; dans ce cas, le montant est diminué de 7 % par année d'anticipation.

ART. 45.

La pension de retraite de veuve prévue à l'article 39 n'est pas accordée dans le cas repris à l'article 43.

Cette pension ainsi que la majoration transitoire de veuve ne sont acquises et payables qu'aux conditions formulées à l'article 30.

SECTION V.

Dispositions transitoires.

ART. 46.

En cas de décès d'un salarié avant l'expiration d'une année révolue à compter de la mise en vigueur de la présente loi, sa veuve peut prétendre aux avantages suivants :

1° à une allocation temporaire de veuve de 9.000 francs par an dans les limites et conditions fixées à la section I

afdeling I van dit hoofdstuk, voor zover haar laatste man gedurende ten minste vier kwartalen onderworpen is geweest aan de Besluitwet van 28 December 1944 betreffende de Maatschappelijke Zekerheid der loontrekkenden;

2° op een lijfrente van 10.800 frank per jaar voor zover haar laatste echtgenoot in België, en inzonderheid als loontrekende gereeld werkzaam is geweest:

a) ten minste gedurende de twee derden van de periode van 15 jaar welke de leeftijd van 65 jaar of de datum van het van kracht worden dezer wet voorafgaat;

b) of gedurende het jaar dat zijn overlijden, voorafgaat ingeval het overlijden plaats had vóór 1 Januari 1932.

Voor de loontrekkenden bedoeld bij artikelen 14 en 15, mag de tewerkstelling plaats gehad hebben in de aangrenzende landen.

De voorwaarden voorzien bij artikel 25, 2°, om de hedenigheid van loontrekende te bepalen, zijn insgelijks toepasselijk.

Die voordelen ten laste van het organisme voorzien bij artikel 77 worden betaald door het organisme, aangenomen bij artikel 7, dat de weduwenrente uitkeert in uitvoering van de wetgeving op de ouderdom en de vroege dood of, bij ontstentenis, door het organisme, voorzien bij artikel 73 a) voor een werkman en bij artikel 73 b) voor een bediende.

ART. 47.

De tijdelijke toelage waarvan sprake bij artikel 46, 1°, wordt niet toegekend in de gevallen voorzien bij artikelen 34 en 35. Nochtans, indien het overlijden zich voordoet gedurende het jaar volgende op het van kracht worden van de wet, zal de weduwe kunnen aanspraak maken op de bepalingen van artikel 37.

Het ouderdomspensioen waarvan sprake in artikel 46, 2°, wordt toegekend volgens de regelen van artikelen 42 en 43, die van toepassing zijn voor het toekennen van het overgangsweduwenpensioen.

ART. 48.

Dit ouderdomspensioen wordt toegekend van de leeftijd van 60 jaar af. De uitkering mag nochtans aangevraagd worden van de leeftijd van 55 jaar af; in dit geval wordt het bedrag verminderd met 7 % per jaar vervroeging.

ART. 49.

De weduwen die, op datum van het van kracht worden dezer wet, het aanvullend overlevingspensioen genieten, zullen definitief en onder de voorwaarden bepaald bij artikel 47, het ouderdomspensioen, voorzien bij artikel 46, 2°, ontvangen; het bedrag er van wordt bepaald, rekening houdend met de verminderingsscoëfficiënt overeenstemmende met de op die datum bereikte leeftijd.

du présent chapitre pour autant que son dernier mari ait été soumis, pendant quatre trimestres au moins, à l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs salariés.

2° à une pension de retraite de 10.800 francs par an pour autant que son dernier mari ait été occupé en Belgique d'une façon régulière et à titre principal comme salarié :

a) pendant les deux tiers au moins de la période de quinze années précédant l'âge de 65 ans ou dès la date d'entrée en vigueur de la présente loi;

b) ou pendant l'année précédant la date de son décès si cet événement s'est produit avant le 1er janvier 1932.

Pour les salariés visés aux articles 14 et 15, cette activité peut avoir été exercée dans les pays limitrophes.

Les conditions prévues à l'article 25, 2°, pour établir la qualité de salarié sont également d'application.

Ces avantages à charge de l'organisme prévu à l'article 77 sont servis par l'organisme agréé à l'article 73 qui sert la rente de veuve en exécution de la législation concernant la vieillesse et le décès prématuré ou, à son défaut, par l'organisme prévu à l'article 73, a); s'il s'agit d'un ouvrier, et 73, b), 1), si c'est un employé.

ART. 47.

L'allocation temporaire dont question à l'article 46, 1°, n'est pas accordée dans les cas prévus aux articles 34 et 35. Toutefois, si le décès a lieu pendant l'année qui suit l'entrée en vigueur de la loi, la veuve pourra bénéficier des dispositions de l'article 37.

L'octroi de la pension de retraite dont question à l'article 45, 2°, est soumis aux règles des articles 42 et 43 qui régissent l'octroi de la majoration transitoire de veuve.

ART. 48.

Cette pension de retraite est accordée à partir de l'âge de 60 ans. La liquidation peut toutefois être demandée à partir de l'âge de 55 ans; dans ce cas, le montant est diminué de sept pour cent par année d'anticipation.

ART. 49.

Les veuves qui, à la date de la mise en vigueur de la présente loi, sont bénéficiaires du complément de pension de survie, recevront, aux conditions fixées à l'article 47, à titre définitif, la pension de retraite prévue à l'article 46, 2°; le montant en est fixé, compte tenu du coefficient de réduction afférent à l'âge qu'elles ont atteint à cette date.

AFDELING VI.

Algemene bepalingen.

ART. 50.

In geval van huwelijk van een loontrekende na de oppensioenstelling, zijn de eventueel aan de weduwe toegekende voordeelen ten laste van het organisme voorzien bij artikel 77.

ART. 51.

Op voorstel van de Hogere Raad der bediendepensioenen, kan een Koninklijk besluit, na beraadslaging in de Ministerraad, ten aanzien van de gepensioneerde bedienden en van de weduwen van bedienden, de voorwaarden bepaald bij artikel 34 b) wijzigen alsmede de som en de voorwaarden, bepaald bij artikelen 22, 37 en 41.

TITEL II.

**PENSIOENSTELSEL
TOEPASSELIJK OP DE WERKNEMERS
VAN DE ONGEZONDE BEROEPEN.**

HOOFDSTUK ÉEN.

Toepassingsgebied.

ART. 52.

Genieten van de bepalingen van onderhavige titel de loontrekenden die een ongezond beroep uitoefenen. Een Koninklijk besluit zal het begrip van ongezond beroep nader omschrijven en zal de verscheidene bezigheden in een bepaald aantal « klassen » indelen, volgens hun graad van ongezondheid en waaraan leeftijden van oppensioenstelling tussen 55 en 65 jaar zullen beantwoorden.

Dit besluit zal insgelijks de nijverheidstakken die ongezonde bezigheden van hetzelfde type behelzen, in een bepaald aantal beroepsgroepen indelen.

HOOFDSTUK II.

Gelammeerden.

ART. 53.

De uitgaven voortvloeiende uit de toepassing van de bepalingen van onderhavige titel, hierin begrepen de werkingskosten van de instellingen en de jurisdicities die met de uitvoering belast zijn, worden gedekt door bijzondere

SECTION VI.

Dispositions générales.

ART. 50.

Dans le cas du mariage d'un salarié après l'entrée en jouissance de sa pension, l'organisme prévu à l'article 77 supporte la charge des avantages accordés éventuellement à la veuve.

ART. 51.

Sur proposition du Conseil Supérieur des pensions pour employés, un arrêté royal, délibéré en Conseil des Ministres, peut, en ce qui concerne les employés pensionnés et les veuves d'employés, modifier les conditions énoncées à l'article 34, b), ainsi que la somme et les conditions fixées par les articles 22, 37 et 41.

TITRE II.

**REGIME DE PENSIONS APPLICABLE
AUX TRAVAILLEURS
APPARTENANT AUX PROFESSIONS INSALUBRES.**

CHAPITRE PREMIER.

Champ d'application.

ART. 52.

Bénéficiant des dispositions du présent titre, les salariés qui effectuent un travail insalubre. Un arrêté-royal définira la notion de travail insalubre et rangera ces divers travaux en un certain nombre de « classes » qui différeront par leur degré d'insalubrité et auxquelles correspondront des âges de mise à la pension compris entre 55 et 65 ans.

Cet arrêté répartira également les industries comportant des travaux insalubres du même type, en un certain nombre de « groupes » professionnels.

CHAPITRE II.

Des ressources.

ART. 53.

Les dépenses résultant de l'application des dispositions du présent titré, y compris les frais de fonctionnement des institutions et juridictees chargées de son application, sont couvertes par des cotisations spéciales à charge des em-

bijdragen, ten laste van de werkgevers, geheven op de lonen die in aanmerking komen voor de afhoudingen van de Maatschappelijke Zekerheid.

ART. 54.

De bedragen van deze bijzondere bijdragen worden voor iedere klasse bij Koninklijk besluit bepaald derwijze dat de belanghebbende, die een normale loopbaan volbrengt, op de normale leeftijd van oppensioenstelling, voor zijn klasse bepaald, zou kunnen aanspraak maken op de vervroeging van het ganse ouderdomspensioen op zijn rekening voor de leeftijd van 65 jaar ingeschreven, zonder dat het bedrag van dit pensioen lager zij dan dit welk hij op 65 jaar zou genoten hebben volgens de bepalingen voorzien onder titel I mits tot 65 jaar aan het werk te blijven.

HOOFDSTUK III.

Verdeling der bijzondere bijdragen.

ART. 55.

Die bijzondere bijdragen zullen door de werkgevers, per afzonderlijke storting, overgemaakt worden aan de R.M.Z. die de juistheid er van zal nagaan. Het borderel dat de storting van de totale bijdrage voor de R. M. Z. vergezelt, zal insgelijks mogen gebruikt worden voor deze afzonderlijke storting mits tegenover de loontrekenden die van titel II genieten de klas waartoe zij behoren aangeduid wordt.

ART. 56.

De Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid maakt aan het organisme voorzien bij artikel 73 a) binnen de drie maand volgende op het einde van het kwartaal waarop de bijzondere bijdragen betrekking hebben, een deel ervan (te bepalen bij Koninklijk besluit) over, vergezeld van een borderel, waarop de gepresteerde arbeidsdagen vermeld zijn die op de bijdragen van elke klasse betrekking hebben.

Het overschot zal aan het organisme, voorzien bij artikel 77 (afdeling « ongezonde beroepen ») worden gestort.

HOOFDSTUK IV.

Bestemming der bijzondere bijdragen.

ART. 57.

a) Het gedeelte der bijzondere bijdragen overgemaakt aan het organisme, voorzien bij artikel 73 a) zal op de individuele rekeningen der loontrekenden worden inge-

ployeurs, applicables aux salaires soumis à la retenue pour la sécurité sociale.

ART. 54.

Les taux de ces cotisations spéciales sont fixés pour chaque classe, par arrêté royal, de façon telle que l'intéressé qui accomplit une carrière normale dans une classe déterminée puisse, à l'âge normal de mise à la pension pour cette classe, bénéficier de l'anticipation de la pension totale de retraite inscrite à son compte et prenant cours à 65 ans, sans que le montant de cette pension soit inférieur à celui dont il aurait joui à 65 ans après avoir travaillé jusqu'à cet âge conformément aux avantages prévus au titre I.

CHAPITRE III.

De la répartition des cotisations spéciales.

ART. 55.

Ces cotisations spéciales feront, de la part des employeurs, l'objet d'un versement distinct à l'O. N. S. S. qui en contrôlera l'exactitude. Le bordereau accompagnant le versement de la cotisation globale de sécurité sociale pourra être utilisé également pour ce versement spécial en mentionnant, en regard des salariés bénéficiant du titre II, la classe à laquelle ils appartiennent.

ART. 56.

L'O.N.S.S. transfère à l'organisme prévu à l'article 73a, dans les trois mois à dater de l'expiration du trimestre auquel se rapportent les cotisations spéciales, une fraction de celles-ci (à fixer par arrêté royal), à l'appui d'un relevé indiquant le nombre de journées prestées correspondant aux cotisations de chaque classe.

Le restant en sera versé à l'organisme prévu à l'article 77 (section « insalubres »).

CHAPITRE IV.

De la destination des cotisations spéciales.

ART. 57.

a) Les parties des cotisations spéciales transférées à l'organisme prévu à l'article 73 a) sont inscrites aux comptes individuels des salariés et affectées à la consti-

schreven tot vestiging van een ouderdomsrente te hunnen bate en overdraagbaar ten belope van 60 % ten voordele van een echtgenote van dezelfde leeftijd, maar waarvan het genot wordt toegekend, zoals bij artikel 60 wordt bepaald.

b) Het gedeelte der bijzondere bijdragen ontvangen door het organisme voorzien bij artikel 77 wordt aangewend tot betaling der toeslagen volgens de voorwaarden uiteengezet in hoofdstuk VI van onderhavige titel.

HOOFDSTUK V.

Overdraagbare ouderdomsrente.

ART. 58.

De ouderdomsrente, gevestigd door de bijdragen waarvan sprake bij artikel 57 a) en overdraagbaar ten belope van 60 % neemt aanvang op de verjaardag van de loontrekende die volgt op het tijdstip waarop deze een totaal van 14.400 arbeidsdagen bereikt en ten vroegste op de leeftijd van 55 jaar. Indien belanghebbende de leeftijd van 65 jaar bereikt zonder dit totaal van arbeidsdagen gepresteerd te hebben, neemt de rente aanvang op deze laatste leeftijd.

ART. 59.

Het aantal in aanmerking te nemen dagen wordt berekend door de aantallen dagen gepresteerd aan ongezonde werken te vermenigvuldigen met een coëfficiënt voor elk klasse bij Koninklijk besluit bepaald, in acht genomen dat het aantal van 14.400 het aantal arbeidsdagen vertegenwoordigt voor een normale loopbaan van 17 tot 65 jaar naar rato van 300 dagen per jaar.

ART. 60.

Zodra de ten belope van 60 % overdraagbare rente aanvang heeft genomen wordt ze aan de verzekerde uitbetaald, op voorwaarde dat hij geen andere beroepsbezighed dan een toevallige arbeid meer uitoefent; zolang de belanghebbenden zich niet schikt naar deze voorschriften wordt de overdraagbare rente uitbetaald aan het organisme voorzien bij artikel 77 (afdeling « ongezonde beroepen »); deze verdeelt het bedrag tussen de verscheidene « beroepsgroepen » naar verhouding van de bijzondere bijdragen die door hen voor bedoelde loontrekkende gestort werden.

ART. 61.

Indien belanghebbende, mits zich te schikken naar de voorschriften van voorgaand artikel, de rente die aanvang heeft genomen wenst te ontvangen, moet hij tezelfdertijd de vervroegde ingenottreding aanvragen van het ouderdomspensioen verworven bij toepassing van titel I en van

tution d'une rente de retraite reposant sur leur tête et réversible à concurrence de 60 % sur la tête d'une épouse de même âge, mais dont la jouissance est soumise aux conditions fixées à l'article 60.

b) Les fractions des cotisations spéciales perçues par l'organisme prévu à l'article 77 sont affectées au paiement des majorations dans les conditions prévues au chapitre VI du présent titre.

CHAPITRE V.

De la rente de retraite réversible.

ART. 58.

La rente de retraite formée par les cotisations dont question à l'article 57 a) et réversible à concurrence de 60 % prend cours à l'anniversaire du titulaire qui suit le moment où celui-ci a totalisé 14.400 journées de travail et au plus tôt à l'âge de 55 ans. Si l'intéressé atteint l'âge de 65 ans sans avoir totalisé ce nombre de journées, la rente prend cours à cet âge.

ART. 59.

Pour rétablir le nombre de journées de travail à prendre en considération, les nombres de journées consacrées à des travaux insalubres sont multipliés par un coefficient fixé pour chaque classe par arrêté royal, le nombre de 14.400 étant celui des journées de travail accomplies pendant une carrière normale de 17 à 65 ans à raison de 300 journées par an.

ART. 60.

Dès que la rente réversible de 60 % a pris cours, elle est servie à l'assuré à condition qu'il cesse d'exercer une activité professionnelle autre qu'un travail occasionnel; aussi longtemps que l'intéressé ne se conforme pas à cette prescription, le bénéficiaire de la rente réversible est l'organisme prévu à l'article 77 (section « insalubres »); celui-ci en répartit le montant entre les divers « groupes professionnels » au prorata des cotisations spéciales versées par eux pour le travailleur intéressé.

ART. 61.

Lorsque l'intéressé désire, en se conformant aux dispositions de l'article précédent, bénéficier de la rente qui a pris cours, il doit demander également l'anticipation de sa pension de retraite acquise en vertu du titre Ier et de la pension de retraite de veuve assurée après 65 ans en

het weduwenpensioen verzekerd na 65 jaar bij toepassing van artikel 38 van titel I, alsmede de onmiddellijke ingezetnietreding van de haardvergoeding voorzien bij artikel 19 van titel I.

ART. 62.

Indien de verzekerde overlijdt wanneer hij reeds in het genot was van de overdraagbare rente, ontvangt de overlevende echtgenote eventueel bij toepassing van titel I de tijdelijke weduwenrentetoeslag of het weduwenpensioen (artikelen 38 en 61) alsook bovendien het gedeelte dat eventueel deze tijdelijke weduwenrentetoeslag of weduwenpensioen overtreft, van de overgedragen rente toegekend bij toepassing van titel II; het andere deel van deze rente komt ten goede aan het organisme voorzien bij artikel 77 (afdeling « ongezonde beroepen ») die het bedrag er van verdeelt zoals bepaald bij artikel 60.

Het toekennen van de weduwe van het geheel of gedeeltelijk bedrag der overgedragen rente (titel II) is, zolang de weduwe de leeftijd van 60 jaar niet bereikt heeft, afhankelijk van dezelfde voorwaarden als voor het toekennen van de tijdelijke weduwenrentetoeslag. (Titel I — Hoofdstuk VI — Afdeling I.)

HOOFDSTUK VI.

Overgangsbepalingen.

ART. 63.

Zolang het vervroegd ouderdomspensioen bepaald bij artikelen 58 en 61 zijn normaal bedrag niet heeft bereikt, zal er volgens de hiernagestelde voorwaarden, een overgangstoeslag op het pensioen toegekend worden ten laste van het organisme voorzien bij artikel 77 (afdeling « ongezonde beroepen »).

ART. 64.

Deze pensioentoeslag, te bepalen bij Koninklijk besluit, zal de niet verminderde toeslag, voorzien onder titel I, hoofdstuk V, afdeling II begrijpen, alsmede een bijslag verschillend voor ieder klas en bestemd om het renteverlies te vergoeden voortspruitende uit de vervroegde betaling van de ingeschreven renten en pensioenen en uit het ontbreken van stortingen tussen de leeftijd van oppensioenstelling en de leeftijd van 65 jaar.

ART. 65.

De gepensionneerde zal gerangschikt worden onder de klasse waarvan de normale leeftijd van oppensioenstelling overeenstemt met de eerste verjaardag door belanghebbende bereikt na het vereiste aantal van 14.400 arbeidsdagen gepresteerd te hebben en aan wie het voordeel van de toeslag toegekend wordt krachtens bepalingen.

vertu de l'article 38 du titre Ier, ainsi que le bénéfice immédiat de l'indemnité de foyer prévue à l'article 19 du titre Ier.

ART. 62.

Si l'intéressé décède alors qu'il est déjà bénéficiaire d'une rente réservable qui a pris cours, l'épouse survivante bénéficie éventuellement, en vertu du titre Ier, de l'allocation temporaire de veuve ou de la pension de retraite de veuve (art. 38 et 61) et, en outre, de l'excédent éventuel, sur cette allocation temporaire ou pension de retraite de veuve, de la partie réversible de la rente dont bénéficiait le mari en vertu du titre II, le restant de cette partie réversible est attribué à l'organisme prévu à l'article 77 (section « insalubres ») qui en répartit le montant conformément à l'article 60.

L'octroi à la veuve, de tout ou partie, de la fraction réversible de la rente du mari (titre II) est subordonné, aussi longtemps que la veuve n'a pas atteint l'âge de 60 ans, aux mêmes conditions que l'octroi de l'allocation temporaire de veuve (titre Ier, chapitre VI, section I).

CHAPITRE VI.

Dispositions transitoires.

ART. 63.

Aussi longtemps que la pension de retraite prenant cours anticipativement et définie aux articles 58 et 61 n'aura pas atteint son niveau normal, il s'y ajoutera, dans les conditions fixées ci-après, une majoration transitoire de pension de retraite à charge de l'organisme prévu à l'article 77 (section « insalubres »).

ART. 64.

Cette majoration de pension de retraite, qui sera fixée par arrêté royal, comprendra la majoration non réduite, prévue au titre Ier, chapitre V, section II, ainsi qu'un supplément, différent pour chaque classe, destiné à compenser la perte de rente provenant de l'anticipation des rentes et pensions inscrites et de l'absence de versements entre l'âge de la pension et 65 ans.

ART. 65.

Le pensionné sera rangé dans la classe dont l'âge normal de mise à la pension correspond au premier âge anniversaire atteint par l'intéressé après avoir totalisé le nombre imposé de 14.400 journées de travail et auquel le bénéfice de la majoration est accordé en vertu des dispositions suivantes.

ART. 66.

In zoverre een loontrekende het bewijs kan voorleggen dat hij ten minste 14.400 arbeidsdagen gepresteerd heeft, rekening gehouden met de coëfficiënt van ongezondheid, zal hij kunnen aanspraak maken op de pensioentoeslag met bijslag waarvan sprake hierboven :

- van de ouderdom van 64 jaar af, het 1er jaar van het van kracht worden van onderhavige wet;
- van de ouderdom van 63 jaar af, het 2de jaar van het van kracht worden van onderhavige wet;
- van de ouderdom van 62 jaar af, het 3de jaar van het van kracht worden van onderhavige wet;
- van de ouderdom van 61 jaar af, het 4de jaar van het van kracht worden van onderhavige wet;
- van de ouderdom van 60 jaar af, het 5de jaar van het van kracht worden van onderhavige wet;
- van de ouderdom van 59 jaar af, het 6de jaar van het van kracht worden van onderhavige wet;
- van de ouderdom van 58 jaar af, het 7de jaar van het van kracht worden van onderhavige wet;
- van de ouderdom van 57 jaar af, het 8de jaar van het van kracht worden van onderhavige wet;
- van de ouderdom van 56 jaar af, het 9de jaar van het van kracht worden van onderhavige wet;
- van de ouderdom van 55 jaar af, het 10de jaar van het van kracht worden van onderhavige wet.

ART. 67.

De pensioentoeslag waarvan sprake in onderhavige titel wordt aan de loontrekende slechts toegekend als hij het genot heeft van de ouderdomsrente overeenkomstig de bepalingen van artikelen 60 en 61 en zijn bedrag wordt verminderd met de toeslag waarop belanghebbende zou kunnen aanspraak maken krachtens titel I, hoofdstuk V, afdeling II.

ART. 68.

Indien beide echtgenoten de vereiste voorwaarden vullen tot het bekomen van de toeslag voorzien bij artikel 63 kan enkel de man er aanspraak op maken.

Deze bepaling is niet toepasselijk als beide echtgenoten van tafel en bed of in feite gescheiden leven sedert ten minste tien jaar op het ogenblik dat een van hen zijn pensioen aanvraagt.

ART. 69.

Bij overlijden van een krachtens deze titel met het vroegd pensioen begunstigde loontrekende en zolang het weduwenpensioen verworven door de weduwe van meer dan 60 jaar oud het normaal bedrag niet zal bereikt hebben, zal het bij artikel 77 voorziene organisme (afdeling « ongezonde beroepen ») aan de weduwe een weduwen-rentetoeslag verlenen van zulksdanig bedrag dat daardoor het totaal der voordeelen toegekend aan de weduwe op 6/10 van het volledig pensioen van de overleden echtgenoot gebracht wordt.

ART. 66.

Pour autant qu'un salarié puisse faire la preuve de ce qu'il totalise au moins 14.400 journées de travail, compte tenu des coefficients d'insalubrité, il pourra bénéficier de la majoration de pension de retraite avec supplément dont question ci-dessus :

- dès l'âge de 64 ans, la 1re année de mise en vigueur de la présente loi;
- dès l'âge de 63 ans, la 2e année de mise en vigueur de la présente loi;
- dès l'âge de 62 ans, la 3e année de mise en vigueur de la présente loi;
- dès l'âge de 61 ans, la 4e année de mise en vigueur de la présente loi;
- dès l'âge de 60 ans, la 5e année de mise en vigueur de la présente loi;
- dès l'âge de 59 ans, la 6e année de mise en vigueur de la présente loi;
- dès l'âge de 58 ans, la 7e année de mise en vigueur de la présente loi;
- dès l'âge de 57 ans, la 8e année de mise en vigueur de la présente loi;
- dès l'âge de 56 ans, la 9e année de mise en vigueur de la présente loi;
- dès l'âge de 55 ans, à partir de la 10e année de mise en vigueur de la présente loi.

ART. 67.

La majoration de pension de retraite dont question au présent titre n'est accordée au salarié que s'il bénéficie de la rente de retraite, conformément aux dispositions des articles 60 et 61, et son montant est diminué de la majoration dont l'intéressé pourrait bénéficier en vertu du titre Ier, chapitre V, section II.

ART. 68.

Si deux conjoints réunissent les conditions requises pour obtenir la majoration prévue à l'article 63, le mari peut seul y prétendre.

Cette disposition n'est pas applicable si les deux conjoints sont séparés de corps ou s'ils sont séparés de fait depuis 10 années au moins au moment où l'un d'eux demande à bénéficier de la pension de retraite.

ART. 69.

En cas de décès d'un salarié bénéficiaire d'une pension de retraite anticipée en vertu du présent titre, aussi longtemps que la pension de veuve acquise par la veuve âgée de plus de 60 ans n'aura pas atteint le montant normal, l'organisme prévu à l'article 77 (section « insalubres ») servira à la veuve une majoration de pension de veuve telle qu'elle porte les avantages complets perçus par la veuve aux 6/10e de la pension totale du mari défunt.

ART. 70.

Het bedrag van de weduwenrentetoeslag wordt verminderd met de overgangstoeslag waarop belanghebbende zou kunnen aanspraak maken krachtens titel I, hoofdstuk VI, afdeling III, eveneens met het bedrag van de overgangsouderdomstoeslag waarop belanghebbende persoonlijk zou kunnen aanspraak maken krachtens titel I, hoofdstuk V, afdeling II en titel II, hoofdstuk V, alsmede het bedrag der renten, vergoedingen en toelagen van alle aard ten laste van de Staat of van de gemeenschap, welke belanghebbende persoonlijk geniet. Er wordt geen rekening gehouden met het spaarbezit of met de vrijwillige verzekering.

ART. 71.

De weduwenrentetoeslag wordt niet verleend aan de weduwe:

- a) die een andere dan een toevallige beroepsbedrijvigheid uitoefent; of
- b) die hertrouwd is; in geval zij opnieuw weduwe wordt, wordt de overgangsweduwentoeslag haar enkel opnieuw toegekend voor zover, uit hoofde van haar laatste echtgenoot, zij geen aanspraak kan maken op een overgangsweduwentoeslag of op welkdanig voordeel ten laste van de Staat of van de gemeenschap, hetzij krachtens onderhavige titel, hetzij krachtens het pensioenstatuut waaraan de laatste echtgenoot onderworpen was.

ART. 72.

De prestaties verricht krachtens onderhavige titel door het organisme voorzien bij artikel 76 afdeling « ongezonde beroepen » worden de afdeling « loontrekenden » ten laste gelegd in de mate waarop deze zou tussengekomen zijn zo alleen titel I toegepast geweest ware.

TITEL III.

VERZEKERINGSADMINISTRATIE-
EN RECHTSORGANISMEN.

HOOFDSTUK EÉN.

Verzekeringsorganismen.

ART. 73.

De uitvoering van de verzekeringen voorzien bij artikel 17 a) van de onderhavige wet wordt toevertrouwd aan:

- a) de Algemene Spaar- en Lijfrentekas wet de arbeiders betreft;

ART. 70.

Le montant de la majoration de pension de veuve est diminué de celui de la majoration transitoire de veuve à laquelle l'intéressée pourrait prétendre en vertu du titre I^e, chapitre VI, section III, ainsi que du montant de la majoration transitoire de vieillesse à laquelle l'intéressée pourrait prétendre, à titre personnel, en vertu du titre I^e, chapitre V, section II, et titre II, chapitre V, et du montant des rentes, indemnités ou allocations quelconques à charge de l'Etat ou de la collectivité dont l'intéressée bénéficie à titre personnel. Il n'est pas tenu compte des avantages provenant de l'épargne ou de l'assurance volontaire.

ART. 71.

La majoration de pension de veuve n'est pas accordée à la veuve:

- a) qui se livre à une activité professionnelle autre qu'un travail occasionnel ou
- b) qui est remariée; en cas de nouveau veuvage, la majoration transitoire de veuve ne lui est réservée que dans la mesure où, du chef du dernier mari, la veuve ne peut prétendre à une majoration transitoire de veuve ou à un avantage quelconque à charge de l'Etat ou de la collectivité, soit en vertu du présent titre, soit en vertu du statut de pension auquel le dernier mari était soumis.

ART. 72.

Les prestations effectuées en vertu du présent titre par l'organisme prévu à l'article 77, section « insalubres », sont mises à charge de la section « salariés » dans la mesure où celle-ci serait intervenue si le titre I^e avait seul été appliqué.

TITRE III.

ORGANISMES D'ASSURANCE,
D'ADMINISTRATION ET DE JURIDICTION.

CHAPITRE PRREMIER.

Des organismes d'assurance.

ART. 73.

La réalisation des assurances prévues à l'article 17 a), de la présente loi est confiée à :

- a) la Caisse Générale d'Epargne et de Retraite en ce qui concerne les ouvriers;

- b) 1. de Nationale Kas voor Bediendenpensionen;
 2. de Algemene Spaar- en Lijfrentekas en
 3. de voor de uitvoering van de wet van 18 Juni 1930 erkende organismen die meer dan 10.000 bijdrage betaalende leden tellen, wat de bedienden betreft.

De Algemene Spaar- en Lijfrentekas wordt insgelijks gelast met de uitvoering van de verzekeringen voorzien in hoofdstuk IV, artikel 57 a) van titel II.

ART. 74.

Het beheer van deze verzekeringen in de schoot van deze organismen is paritair en het wordt waargenomen door vertegenwoordigers der meest representatieve organisaties van de werkgevers en van de loontrekkenden onder controle van regeringscommissarissen die er mede belast zijn te waken over de strikte toepassing van de wet en de uitvoeringsbesluiten. Te dien einde zal bij Koninklijk besluit, na beraadslaging door de Ministerraad, artikel 6 van de wet van 16 Maart 1865, houdende samenstelling van de Raad van Beheer van de Algemene Spaar- en Lijfrentekas, gewijzigd worden.

ART. 75.

Een op voorstel van de Minister in wiens bevoegdheid de Sociale Voorzorg valt genomen Koninklijk besluit, keurt de tarieven goed toe te passen door de organismen voorzien bij artikel 73, voor de uitvoering van onderhavige wet.

Al de reglementen, door deze organismen opgemaakt voor uitvoering van onderhavige wet, worden ter goedkeuring voorgelegd aan de Minister onder wiens bevoegdheid de Sociale Voorzorg ressorteert.

ART. 76.

Op het einde van elke periode van vijf jaar en als er een voldoende actiefoverschot bestaat, kan elk der bij artikel 73 voorziene organismen door de Minister onder wiens bevoegdheid de Sociale Voorzorg ressorteert er toe gemachtigd worden, het bedrag van de voordelen, die het toekent, te verhogen.

HOOFDSTUK II.

Beheer.

ART. 77.

De uitvoering van deze wet, buiten de verwezenlijking van de verzekeringen voorzien bij artikelen 17 a) en 57 a) wordt toevertrouwd aan de « Nationale Kas voor Ouderdoms-, Weduwenrentetoeslagen en Wezentoelagen » bij Koninklijk besluit n° 16 van 22 Juli 1939 in de school van het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg opgericht.

- b) 1. la Caisse Nationale des Pensions pour Employés;
 2. la Caisse Générale d'Epargne et de Retraite et
 3. les organismes agréés pour l'exécution de la loi du 18 juin 1930 et qui comptent au moins 10.000 affiliés cotisants, en ce qui concerne les employés.

La Caisse Générale d'Epargne et de Retraite est chargée également de la réalisation des assurances prévues au chapitre IV, article 57, a), du titre II.

ART. 74.

La gestion de ces assurances au sein de ces organismes est paritaire et assumée par des représentants des organisations les plus représentatives des employeurs et des travailleurs salariés sous le contrôle de commissaires du Gouvernement chargés de veiller à la stricte application de la loi et des arrêtés d'exécution. Un arrêté royal, délibéré en Conseil des Ministres, modifiera à cette fin l'article 6 de la loi du 16 mars 1865, fixant la composition du Conseil d'Administration de la Caisse Générale d'Epargne et de Retraite.

ART. 75.

Un arrêté royal, pris sur proposition du Ministre qui a la Prévoyance sociale dans ses attributions approuve les tarifs à appliquer par les organismes prévus à l'article 73 pour l'exécution de la présente loi.

Tous les règlements établis par ces organismes pour l'exécution de la présente loi sont soumis à l'approbation du Ministre qui a la Prévoyance sociale dans ses attributions.

ART. 76.

A la fin de chaque période quinquennale et s'il existe un excédent d'actif suffisant, chacun des organismes prévus à l'article 73 peut être autorisé par le Ministre qui a la Prévoyance sociale dans ses attributions, à augmenter le montant des avantages qu'il accorde.

CHAPITRE II.

Administration.

ART. 77.

L'exécution de la présente loi, en dehors de la réalisation des assurances prévues aux articles 17, a), et 57, a), est confiée à la « Caisse Nationale des majorations de rente de vieillesse, de veuves et des allocations d'orphelins » créée auprès du Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale par arrêté royal n° 16 du 22 juillet 1939.

Dit organisme, dat « Nationale Kas voor Contrôle en Coördinatie van Ouderdoms- en Weduwenpensioenen » zou genoemd worden, zou de activa en de passive overnemen van het Fonds voor Weduwen en Wezen, van het Toelagenfonds voor Bedienden en van het Dotatiefonds voor Oorlogspensioenen, Ouderdoms- en Weduwenrentetoeslagen en Wezentoelagen wat betreft, voor dit laatste organisme uitsluitend de ouderdoms- en weduwenrentetoeslagen en de wezentoelagen.

ART. 78.

De Nationale Kas voor Contrôle en Coördinatie der Ouderdomspensioenen zal vier afdelingen omvatten : de afdeling « werklieden », de afdeling « bedienden », de afdeling « vrije verzekering » en de sectie « ongezonde berroepen »; zij zal de activa en de passiva van de organismen, die zij opslorpt, verdelen over de twee eerste afdelingen; wat het Dotatiefonds betreft, de verdeling onder deze twee organismen zal gebeuren volgens het bedrag der uitgaven gedaan voor rekening van elk der twee categorieën door de Nationale Kas voor Ouderdoms- en Weduwenrentetoeslagen en Wezentoelagen » tijdens het jaar dat het van kracht worden van onderhavige wet voorafgaat.

ART. 79.

Het Fonds voor Weduwen en Wezen en het Toelagenfonds voor Bedienden houden op te bestaan op de datum waarop onderhavige wet van kracht wordt.

ART. 80.

De Nationale Kas voor Contrôle en Coördinatie der Ouderdomspensioenen beschikt in hoofdzaak over de bijdragen en toelagen voorzien bij titel I, hoofdstukken II en III en titel II, hoofdstukken II, III, V, VI, alsmede over een aanvangsfonds gevormd door de inbreng bestaande uit het bezit van de organismen waarvan sprake in voorstaande artikel.

Zij ontleent, volgens de normen bij Koninklijk besluit vastgesteld, bij de organismen in artikel 73 aangeduid, in verhouding tot hun bezit voortkomende van de uitvoering van onderhavige wet en binnen de grenzen van dit bezit, de sommen vereist tot het dekkén van de uitgaven die haar door deze wet worden opgelegd en die niet gedekt zijn door hun gewone inkomsten.

Zij heeft tot opdracht :

1° de gelden te beheren die haar bij deze wet worden toevertrouwd;

2° de uitgaven te dragen die haar door deze wet worden opgelegd;

3° de dossiers te vormen van de personen die om de voordelen, voorzien bij deze wet, verzoeken en te dien einde samen te brengen, al de nodige inlichtingen door de verscheidene sociale instellingen en door de openbare administraties te verstrekken;

Cet organisme qui prendra le nom de « Caisse Nationale de contrôle et de coordination des pensions de vieillesse et de veuves » reprendra l'actif et le passif du Fonds des Veuves et Orphelins, du Fonds d'allocations pour Employés et du « Fonds de dotation pour les pensions de guerre, les majorations de rentes de vieillesse et de veuve et les allocations d'orphelins » en ce qui concerne exclusivement, pour ce dernier organisme, les majorations de rente de vieillesse et de veuve et les allocations d'orphelins.

ART. 78.

La « Caisse nationale de contrôle et de coordination des pensions de vieillesse » comprendra quatre sections : la section « ouvriers », la section « employés » la section de l'« assurance libre » et la section « insalubres »; elle répartira les actifs et passifs des organismes qu'elle absorbe entre les trois premières sections; en ce qui concerne le Fonds de Dotation, la répartition entre ces trois sections se fera dans le rapport entre le montant des dépenses effectuées pour chacune des trois catégories par la « Caisse nationale des majorations de rentes de vieillesse et de veuve et les allocations d'orphelins » pendant l'année précédant l'entrée en vigueur de la présente loi.

ART. 79.

Le « Fonds des veuves et des orphelins » et le « Fonds d'allocations pour Employés » cessent d'exister à la date d'entrée en vigueur de la présente loi.

ART. 80.

La « Caisse nationale de contrôle et de coordination des pensions de vieillesse » dispose principalement des cotisations et subventions prévues au titre I, chapitres II et III, et au titre II, chapitres II, III, V, VI, ainsi que d'un fonds initial formé par les apports constitués par les avoirs des organismes visés à l'article précédent.

Elle emprunte, selon des normes fixées par arrêté royal, aux organismes désignés à l'article 73, proportionnellement à leurs avoirs résultant de l'exécution de la présente loi et dans la limite de ces avoirs, les sommes qui lui sont nécessaires pour couvrir les dépenses mises à sa charge par cette loi et non couvertes par ses ressources ordinaires.

Elle a pour mission :

1° de gérer les fonds qui lui sont confiés par la présente loi;

2° de supporter les dépenses mises à sa charge par la présente loi;

3° de constituer les dossiers des personnes qui demandent le bénéfice des avantages prévus dans la présente loi et de recueillir à cet effet tous renseignements nécessaires auprès des diverses institutions sociales et administrations publiques;

4° te beslissen over de toekeuring van overgangs-toeslagen (titel I, hoofdstuk V, afdeling II, en titel II, hoofdstuk VI) en van de voordeelen voorzien ten bate van de weduwe bij titel I (hoofdstuk VI) en bij titel II (hoofdstuk V, artikel 62, en hoofdstuk VI);

5° er over te waken of de begunstigden de voorwaarden vereist voor de toekeuring van de diverse voordeelen bij onderhavige wet voorzien, blijven vervullen;

6° ten laste van de Nationale Kas de organismen bedoeld in artikel 73 te informeren dat het nodig is de betaling van de voordeelen stop te zetten voor de begunstigden die de voorwaarden niet vervullen vereist voor de toekeuring van de diverse voordeelen voorzien bij onderhavige wet;

7° in te staan voor de coördinatie tussen de verschillende organismen belast met de uitvoering van onderhavige wet;

8° aan de Minister alle nuttige suggesties te doen omtrent de organisatie en de werking van de Nationale Kas voor Controle en Coördinatie alsook van aan haar toezicht onderworpen Kassen;

9° haar advies te geven over alle kwesties welke de bevoegde minister haar vrijelijk voorlegt krachtens een beschikking van de wet.

ART. 81.

De Nationale Kas voor Contrôle en Coördinatie van Ouderdoms- en Weduwenpensioenen heeft het statuut ener openbare instelling.

Zij wordt beheerd door een Algemene Raad samengesteld uit :

a) acht leden, in gelijk getal gekozen onder de candidaten, die voorgedragen worden door de meest representatieve organisaties van het geheel der arbeiders en van het geheel der werkgevers. Deze leden worden bij Koninklijk besluit benoemd;

b) een voorzitter, onafhankelijk van deze organisaties en wiens functie bovendien onverenigbaar is met de uitvoering van een parlementair mandaat of met de hoedanigheid van Rijksambtenaar of beambte. Hij wordt benoemd door de Koning op voordracht van de Algemene Raad die zich bij meerderheid van stemmen uitspreekt; bij gebreke van dergelijke voordracht wordt hij ambtshalve benoemd. Hij is niet stemgerechtig;

c) een Regeringscommissaris, de Minister vertegenwoordigend die de Sociale Voorzorg onder zijn bevoegdheid heeft, woont als raadgever de beraadslagingen van de Algemene Raad bij. Hij heeft het recht elke beslissing van vermelde raad te schorsen die hij strijdig mocht achten met de bepalingen van de wet of met het algemeen welzijn. In dit geval brengt hij onmiddellijk verslag uit bij de bevoegde Minister; deze doet uitspraak binnen 10 volle dagen na de schorsing, zoniet kan de gerhorste beslissing worden uitgevoerd.

4° de décider de l'octroi des majorations transitoires (titre I, chapitre V, section II et titre II, chapitre VI) et des avantages prévus pour la veuve au titre I(chapitre VI), et au titre II (chapitre V, article 62 et chapitre VI);

5° de surveiller si les bénéficiaires continuent à satisfaire aux conditions mises à l'octroi d'avantages prévus dans la présente loi et à charge de la Caisse Nationale;

6° d'informer les organismes visés à l'article 73 qu'il y a lieu de suspendre le paiement des avantages aux bénéficiaires qui ne satisfont pas aux conditions mises à l'octroi des divers avantages prévus par la présente loi;

7° d'assurer la coordination entre les différents organismes chargés de l'exécution de la présente loi;

8° de faire au Ministre toutes suggestions utiles au sujet de l'organisation et du fonctionnement de la Caisse Nationale de Contrôle et de coordination, ainsi que des caisses soumises à son contrôle;

9° de donner son avis sur toutes questions que le Ministre compétent lui soumet librement ou en vertu d'une disposition de la loi.

ART. 81.

La Caisse Nationale de Contrôle et de coordination des pensions de vieillesse et de veuve a le statut d'un établissement public.

Elle est administrée par un Conseil Général composé :

a) de huit membres choisis en nombre égal parmi les candidats présentés par les organisations les plus représentatives de l'ensemble des employeurs et de l'ensemble des travailleurs. Ces membres sont nommés par arrêté royal;

b) d'un président indépendant de ces organisations et dont la fonction est, en outre, incompatible avec l'exercice d'un mandat parlementaire ou la qualité de fonctionnaire ou agent de l'Etat. Il est nommé par le Roi sur proposition du Conseil Général, statuant à la majorité des voix; à défaut d'une telle proposition, il nommé d'office. Il n'a pas voix délibérative;

c) un commissaire du gouvernement représentant le Ministre qui a dans ses attributions la Prévoyance sociale, assiste à titre consultatif aux délibérations dudit Conseil général. Il a droit de suspendre toute décision de ce Conseil qu'il jugerait contraire aux dispositions de la loi ou à l'intérêt général. En ce cas, il fait immédiatement rapport au ministre compétent; celui-ci statue dans les 10 jours francs de la suspension, faute de quoi, la décision suspendue peut être exécutée.

ART. 82.

Het dagelijks beheer van de Nationale Kas voor Contrôle hoort toe aan een Directieraad, samengesteld uit :

a) vier door de Algemene Raad benoemde leden, door hem buiten zijn midden, in gelijk aantal gekozen onder de candidaten, voorgedragen door de meest representatieve organisaties van werkgevers en werknemers die vertegenwoordigd zijn in de Algemene Raad, zodat ieder dezer organisaties beschikt over een vertegenwoordiger in de Directieraad;

b) de directeur-generaal van de Nationale Kas voor Contrôle, die van rechtswege voorzitter is en niet stemgerechtigd.

ART. 83.

De mandaten van voorzitter en leden van de Nationale Kas voor Contrôle en van de Directieraad gelden voor een duur van 6 jaar. Het mandaat der uitstredende leden kan worden hernieuwd. Binnen de maand wordt voorzien in de vervanging van ieder ontslagenmend of overleden lid. Het aldus aangewezen lid voltooit het mandaat van het lid dat hij vervangt.

De Algemene Raad en de Directieraad maken hun huis-houdelijk reglement op. De Algemene Raad bepaalt het bedrag der vergoedingen die verleend worden aan zijn voorzitter, alsook het bedrag der zitpenningen toegekend aan zijn leden en aan de leden van de Directieraad. Deze vergaderen op uitnodiging van hun voorzitter, telkens als deze het nodig oordeelt of wanneer de aanvraag wordt gedaan door ten minste het derde van de leden.

Wanneer op het ogenblik van een stemming de leden die respectievelijk de werkgevers- en de werknemersorganisaties vertegenwoordigen niet in gelijk aantal aanwezig zijn, is onthouding geboden aan het jongste lid of aan de jongste leden van het in overval zijnde gedeelte, om de gelijkheid van stemmen te herstellen.

De beslissingen worden bij meerderheid van stemmen genomen. Bij afwezigheid van de voorzitter worden de vergaderingen beurtelings voorgezet door een vertegenwoordiger der werkgevers en een vertegenwoordiger der werknemers.

In zijn hoedanigheid van voorzitter van de Directieraad, heeft de Directeur-generaal het recht iedere beslissing van die Raad te schorsen die hij strijdig oordeelt met de bepalingen van deze wet, of met het openbaar nut; in dit geval brengt hij onmiddellijk verslag uit bij de Algemene Raad.

ART. 84.

De graden, functies en bezoldigingen van het personeel van de Nationale Kas worden bepaald in een door de Algemene Raad goedgekeurd statuut. Dit statuut bepaalt daarenboven de bijzondere voorwaarden van de bedien-den- en arbeidscontracten, die het personeel aan de Kas

ART. 82.

La gestion journalière de la Caisse Nationale de Contrôle appartient à un Conseil de direction composé :

a) de quatre membres nommés par le Conseil Général et choisis par lui, en dehors de son sein, en nombre égal parmi les candidats présentés respectivement par les organisations les plus représentatives d'employeurs et les organisations les plus représentatives des travailleurs, représentées au Conseil Général, chacune de ces organisations devant avoir, au moins, un représentant dans le Conseil de direction;

b) du directeur général de la Caisse National de Contrôle qui est, de droit, président et n'a pas de voix délibérative.

ART. 83.

Les mandats des président et membres de la Caisse Nationale de Contrôle et du Conseil de Direction sont d'une durée de 6 ans. Le mandat des membres sortants peut être renouvelé. Il est pourvu dans le mois au remplacement de tout membre démissionnaire ou décédé. Le membre ainsi désigné achève le mandat du membre qu'il remplace.

Le Conseil Général et le Comité établissent leur règlement d'ordre intérieur. Le Conseil Général fixe le montant des indemnités allouées à son président, ainsi que le montant des jetons de présence alloués à ses membres et aux membres du Conseil de Direction. Ceux-ci se réunissent sur convocation de leur président, chaque fois que celui-ci le juge nécessaire ou que la demande en est faite par le tiers aux moins des membres.

Lorsque les membres, représentant respectivement les organisations des employeurs et les organisations des travailleurs, ne sont pas présents en nombre égal au moment du vote, le ou les plus jeunes membres de la partie en surnombre sont tenus de s'abstenir pour rétablir la parité.

Les décisions sont prises à la majorité des voix. En l'absence du président, les séances sont présidées, à tour de rôle, par un représentant des employeurs et un représentant des travailleurs.

En sa qualité de président du Conseil de Direction, le directeur général a le droit de suspendre toute décision de ce Conseil qu'il juge contraire aux dispositions de la loi ou à l'intérêt public; en ce cas, il fait immédiatement rapport au Conseil Général.

ART. 84.

Les grades, fonctions et rémunérations du personnel de la Caisse Nationale sont déterminés par un statut approuvé par le Conseil Général. Ce statut détermine, en outre, les conditions particulières des contrats d'emploi ou de travail qui lient le personnel à la Caisse, ainsi que

verbinden, alsook de voordeelen van sociale aard die het personeel geniet. De Algemene Raad is bevoegd tot de benoeming, afdanking en afzetting van :

- a) de Directeur-generaal;
- b) de overige personeelsleden van de Kas op voorstel van de Directeur-generaal.

De Directeur-generaal is belast met de uitvoering van de beslissingen van de Algemene Raad en van de Directie-raad.

Daarenboven is hij belast met het ondertekenen van de brieven, het melden van ontvangst en het geven van ontlasting voor telegrammen, aangetekende brieven, het rugtekenen en kwijtlen van wissels, het vertegenwoordigen van de Kas in alle gerechtelijke en buitengerechtelijke handelingen. Op voorwaarde van goedkeuring door de Algemene Raad kan hij een deel van zijn bevoegdheid overdragen op één of meer leden van het personeel van de Kas.

Ten slotte woont hij als secretaris-verslaggever de vergaderingen van de Algemene Raad bij. Hij handelt onder toezicht van deze laatste. Zijn functies zijn onverenigbaar met alle andere bezoldigde functies. Bij afwezigheid of tijdelijke verhindering wordt hij in zijn functies vervangen door een ander lid van het personeel, te dien einde door de Algemene Raad aangewezen.

ART. 85.

De Nationale Kas voor Contrôle en Coördinatie houdt afzonderlijke rekeningen bij elk der drie afdelingen, evenals voor elke beroepsgroep van de afdeling « ongezonde beroepen ».

Op het einde van elk boekjaar, wordt de financiële toestand van elke beroepsgroep onderzocht en het bedrag van de bijzondere bijdragen betrekkelijk het gedeelte bestemd voor de afdeling « ongezonde beroepen » wordt dienovereenkomstig herzien.

ART. 86.

De Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid stort om de drie maand in de Nationale Kas voor Contrôle en Coördinatie een gedeelte van de sommen die hij vanwege de werkgevers in ontvangst genomen heeft als verhoging voor verwijl, berekend volgens de coëfficiënten vastgesteld voor de ouderdoms- en overlevingspensioenen wat betreft de verdeling van de globale bijdragen.

ART. 87.

De toekenning van de bij deze wet voorziene diverse voordeelen mag niet afhankelijk gemaakt worden van het vervullen door de werkgever en door de instellingen aangeduid bij artikelen 4 en 5 van de verplichtingen die op hen rusten krachtens de wet betreffende de maatschappelijke zekerheid van de loontrekenden of krachtens de onderhavige wet voor zover de loontrekende of zijn

les avantages d'ordre social dont jouit le personnel.
Le Conseil Général nomme, licencie et révoque :

- a) le directeur général;
- b) les autres membres du personnel de la Caisse sur proposition du directeur général.

Le directeur général est chargé de l'exécution des décisions du Conseil Général et du Conseil de Direction.

Il est, en outre, chargé de signer la correspondance, d'accuser réception et de donner décharge pour télégrammes, lettres même recommandées, endosser et acquitter tous chèques, de représenter la Caisse dans tous actes judiciaires et extra-judiciaires. Il peut déléguer, moyennant approbation du Conseil Général, une partie de ses pouvoirs à un ou plusieurs membres du personnel de la Caisse.

Il assiste enfin, en qualité de secrétaire-rapporteur, aux séances du Conseil Général. Il agit sous le contrôle de celui-ci. Ses fonctions sont incompatibles avec toutes autres fonctions rémunérées. En cas d'absence ou d'empêchement temporaire, il est remplacé dans ses fonctions par un autre membre du personnel désigné, à cet effet, par le Conseil Général.

ART. 85.

La Caisse Nationale de Contrôle et de Coordination tient des comptes distincts pour chacune des trois sections, ainsi que pour chacun des groupes professionnels de la section « insalubres ».

A la fin de chaque exercice, la situation financière de chaque groupe professionnel est examinée et le taux des cotisations spéciales relatif à la part destinée à la section « insalubres » est revisé en conséquence.

ART. 86.

L.O. N. S. S. verse trimestriellement à la « Caisse Nationale de Contrôle et de Coordination » une quote-part des sommes qu'il a encaissées des employeurs pour majoration de retard calculée d'après les coefficients fixés pour les pensions de vieillesse et de survie en ce qui concerne la répartition des cotisations globales.

ART. 87.

L'octroi des divers avantages prévus par la présente loi ne peut être subordonné à l'accomplissement par l'employeur et par les institutions désignées aux articles 4 et 5 des obligations qui leur incombent en vertu de la présente loi, pour autant que le salarié ou sa veuve établissoit que le prélèvement de la cotisation personnelle a été opéré sur les rémunérations ou sur les indemnités.

weduwe het bewijs levert dat de afhouding van de persoonlijke bijdrage gedaan werd op de bezoldigingen of op de vergoedingen.

De Nationale Kas voor Contrôle en Coördinatie draagt de kosten van deze voordelen in afwachting dat de toestand geregulariseerd worde.

ART. 88.

De organismen, bedoeld bij artikel 73, betalen maandelijks aan de rechthebbenden alle pensioenen, toeslagen en toelagen bij deze wet voorzien. Het bedrag van de voordelen waarvan de Nationale Kas voor Contrôle en Coördinatie de last draagt, wordt om de maand door deze aan de betalende organismen terugbetaald, zij past hierbij het stelsel der voorschotten toe.

Een jaarlijkse afrekening over de uitvoering van onderhavige wet wordt opgemaakt tussen deze Kas eensdeels en de betalende organismen anderdeels.

HOOFDSTUK III.

Rechtsorganismen.

ART. 89.

Er wordt bij de Nationale Kas voor Contrôle en Coördinatie der Ouderdoms- en Weduwenpensioenen een rechtsmacht opgericht die uitspraak doet over de aanvragen ingediend met het oog op het genot der voordelen, voorzien bij deze wet.

Het aantal, het rechtsgebied, de samenstelling en het statuut van deze rechtsmacht worden bij Koninklijk besluit vastgesteld.

TITEL IV.

DIVERSEN.

HOOFDSTUK EÉN..

Overgangsbepalingen.

ART. 90.

Onder voorbehoud van hetgeen voorzien wordt bij § 3 van artikel 1, worden de bij besluit van de Regent van 12 September 1946 samengevoegde wetten en de wet van 18 Juni 1930 betreffende de verzekeringen tegen ouderdom en vroegtijdige dood afgeschaft bij de inwerkingtreding van deze wet, wat de verplichte verzekering betreft.

La Caisse Nationale de Contrôle et de Coordination supporte le coût de ces avantages en attendant la régularisation de la situation.

ART. 88.

Les organismes visés à l'article 73 effectuent mensuellement aux bénéficiaires le paiement de toutes les pensions, majorations et allocations prévues par la présente loi. Le montant des avantages dont la charge incombe à la Caisse Nationale de Contrôle et de Coordination est remboursé mois par mois par celle-ci aux organismes payeurs en utilisant le système des provisions.

Un décompte annuel est établi entre cette Caisse, d'une part, et les organismes payeurs, d'autre part, pour l'exécution de la présente loi.

CHAPITRE III.

Des organismes de juridiction.

ART. 89.

Il est institué auprès de la « Caisse Nationale de Contrôle et de Coordination des pensions de vieillesse et de veuves » des juridictions chargées de statuer sur les demandes introduites en vue de bénéficier des avantages prévus par la présente loi.

Le nombre, le ressort, la composition et le statut de ces juridictions seront déterminés par arrêté royal.

TITRE IV.

DIVERS.

CHAPITRE PREMIER.

Dispositions transitoires.

ART. 90.

Sous réserve de ce qui est prévu au § 3 de l'article premier, les lois coordonnées par l'arrêté du Régent du 12 septembre 1946 et la loi du 16 juin 1930 relatives à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré sont abrogées à partir de la mise en vigueur de la présente loi, en ce qui concerne l'assurance obligatoire.

ART. 91.

De stortingen verricht in het raam van de wetten van 10 December 1924, 14 Juli 1930, 15 December 1937, van de bij besluit van de Regent van 12 December 1946 samengevoegde wetten, van 10 Maart 1925 en 18 Juni 1930 krijgen de bij deze wetten voorziene bestemming, onder voorbehoud van de volgende bepalingen die toepasselijk zijn op de rechten, ontstaan na 31 December 1948:

1° De weduwe wordt niet meer gemachtigd de betaling in specien te bekomen van de helft, of meer, van de ge-
kapitaliseerde waarde van de rente waarop zij recht heeft.

2° Als een verzekerde die ongehuwd, weduwnaar of uit de echt gescheiden is, de ingenottreding van zijn ouderdomsrente bekomt, wordt het met het oog op de vestiging van een weduwenrente verzekerd kapitaal afgedragen aan de Nationale Kas voor Contrôle en Coördinatie der Ouderdomspensioenen.

Ingeval de gepensioneerde nadien nog in de echt treedt, neemt dit organisme de betaling van de eventuele weduwenrente ten bate van de echtgenote te haren laste.

3° Op de datum van de inwerkingtreding van deze wet, wordt een einde gemaakt aan de verzekering, in geval van overlijden, die zou gesloten zijn door een ongehuwd verzekerde, weduwe of gedivorceerde.

4° De renten verworven bij toepassing van de wetten van 10 December 1924, 14 Juli 1930, 15 December 1937, van de bij besluit van de Regent van 12 September 1946 samengevoegde wetten, van de wetten van 10 Maart 1925 en 18 Juni 1930, gaan in op de leeftijd vastgesteld voor de ingenottreding van de voordelen voorzien bij onderhavige wet.

De vermindering voortvloeiende uit de vervroegde betaling van deze renten geschiedt volgens de tarieven voorzien voor de toepassing van die wetten.

ART. 92.

De in vorming zijnde renten bij toepassing van de wetten van 10 December 1924, 14 Juli 1930, 15 December 1937, van de bij besluit van de Regent van 12 September 1946 samengevoegde wetten, van de wetten van 10 Maart 1925 en 18 Juni 1930 worden afgesloten of verminderd op datum van 31 December 1948, volgens de tarieven voorzien voor de uitvoering van deze wetten. Deze renten, alsmede deze die reeds ingegaan zijn, blijven het bezit van de rechthebbenden.

De weduwenrenten, die ingaan van het van kracht worden van onderhavige wet of worden berekend volgens de bepalingen te dien einde voorzien bij de wet van 10 December 1924, de bij besluit van de Regent van 12 September 1946 samengeordende wetten en de wet van 18 Juni 1930.

ART. 93.

De ouderdoms- of weduwenrente, verworven bij uitvoering der wetten van 10 Maart 1925 en van 18 Juni 1930 wordt verhoogd met het bedrag van de ouderdoms- of

ART. 91.

Les versements effectués dans le cadre des lois du 10 décembre 1924, du 14 juillet 1930, du 15 décembre 1937, des lois coordonnées par l'arrêté du Régent du 12 septembre 1946, du 10 mars 1925 et du 18 juin 1930 reçoivent la destination prévue par ces lois, sous réserve des dispositions suivantes, qui sont applicables aux droits qui s'ouvrent postérieurement au 31 décembre 1948 :

1) La veuve n'est plus autorisée à obtenir le paiement en espèces de la moitié, au plus, de la valeur capitalisée de la rente dont elle est bénéficiaire.

2) Lorsqu'un assuré célibataire, veuf ou divorcé entre en jouissance de sa rente de vieillesse, le capital assuré en vue de la constitution d'une rente de veuve est remis à la « Caisse Nationale de Contrôle et de Coordination des pensions de vieillesse ».

Dans le cas d'un mariage ultérieur du pensionné, cet organisme supporte la charge de la rente de veuve éventuelle au profit de l'épouse.

3) Il est mis fin à la date d'entrée en vigueur de la présente loi à l'assurance en cas de décès qui aurait été contractée par une assurée célibataire, veuve ou divorcée.

4) Les rentes acquises par application des lois du 10 décembre 1924, du 14 juillet 1930, du 15 décembre 1937, des lois coordonnées par l'arrêté du Régent du 12 septembre 1946, des lois du 10 mars 1925 et du 18 juin 1930 prennent cours à l'âge choisi pour l'entrée en jouissance des avantages prévus par la présente loi.

La réduction consécutive à l'anticipation de ces rentes s'opère suivant les tarifs prévus pour l'application de ces lois.

ART. 92.

Les rentes en cours de formation par application des lois du 10 décembre 1924, du 14 juillet 1930, du 15 décembre 1937, des lois coordonnées par l'arrêté du Régent du 12 septembre 1946, des lois du 10 mars 1925 et du 18 juin 1930 sont arrêtées ou réduites à la date du 31 décembre 1948, suivant les tarifs prévus pour l'exécution de ces lois. Ces rentes ainsi que celles qui ont déjà pris cours restent acquises au profit des bénéficiaires.

Les rentes de veuve qui prennent cours à dater de la mise en vigueur de la présente loi sont établies suivant les dispositions prévues à cet effet dans la loi du 10 décembre 1924, des lois coordonnées par l'arrêté du Régent du 12 septembre 1946 et la loi du 18 juin 1930.

ART. 93.

La rente de vieillesse ou de veuve acquise en exécution des lois du 10 mars 1925 et du 18 juin 1930 est augmentée du montant de l'allocation de vieillesse ou de veuve qui

weduwentoelage welke op 31 December 1948 ten laste is van het Toelagenfonds voor Bedienden. Deze toelage zal ten laste genomen worden door de Nationale Kas voor Contrôle en Coördinatie, afdeling « Bedienden », die haar bezit bij voorrang zal aanwenden tot het vestigen van de wiskundige reserves vereist om de betaling van genoemde toelage te waarborgen.

ART. 94.

Het recht op de renten, met inbegrip van de ermeste verband houdende Rijksbijdrage en op de kapitalen, gevestigd krachtens de wetten van 10 December 1924, van 14 Juli 1930, van 15 December 1937, de door het Besluit van de Regent dd. 12 September 1946 samengeordende wetten, de wetten van 10 Maart 1925 en van 18 Juni 1930 verjaart na vijf jaar, te rekken van de datum waarop dit recht is ingegaan.

ART. 95.

De Rijksbijdrage, voorzien bij de wetten van 10 December 1924, van 14 Juli 1930, van 15 December 1937, bij de door het Besluit van de Regent dd. 12 September 1946 samengeordende wetten en bij de wetten van 10 Maart 1925 en van 18 Juni 1930, blijft verworven voor de renten die ingegaan waren op datum van 31 December 1948.

Voor de renten die ingaan na deze datum wordt de Rijksbijdrage toegekend binnen de grenzen en voorwaarden door die wetten vastgesteld.

ART. 96.

De lijfrentezegels welke uitgegeven werden voor de toepassing der algemene wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood, en die aangeschaft werden met het oog op de uitvoering van de verplichte verzekering, mogen door de postkantoren zonder kosten geruild of terugbetaald worden.

HOOFDSTUK II.

Algemene bepalingen.

ART. 97.

De voordelen, toegekend krachtens de door het besluit van de Regent, 12 September 1946 samengeordende wetten, blijven behouden ten bate van de begunstigden die niet in aanmerking zouden komen om de voordelen te genieten die door onderhavige wet voorzien worden.

Die voordelen vallen ten laste van de Staat en worden uitbetaald door de bij artikel 73 voorziene organismen.

est à charge du Fonds d'Allocations pour Employés au 31 décembre 1948. Cette allocation sera prise en charge par la « Caisse Nationale de contrôle et de coordination » section « employés », qui affectera ses avoirs, par priorité, à la constitution des réserves mathématiques nécessaires pour garantir le paiement de cette allocation.

ART. 94.

Le droit aux rentes, y compris la contribution de l'Etat y afférante et aux capitaux constitués en vertu des lois du 10 décembre 1924, du 14 juillet 1930, du 15 décembre 1937; des lois coordonnées par l'arrêté du Régent du 12 septembre 1946, des lois du 10 mars 1925 et du 18 juin 1930 est prescrit après cinq années, à compter de la date à laquelle ce droit a pris naissance.

ART. 95.

La contribution de l'Etat, prévue par les lois du 10 décembre 1924, du 14 juillet 1930, du 15 décembre 1937, des lois coordonnées par l'arrêté du Régent du 12 septembre 1946 et des lois du 10 mars 1925 et du 18 juin 1930, reste acquise pour les rentes qui ont pris cours à la date du 31 décembre 1948.

Pour les rentes qui prennent cours postérieurement à cette date, la contribution de l'Etat est accordée dans les limites et conditions fixées par ces lois.

ART. 96.

Les timbres-retraite émis pour l'application des lois générales relatives à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré et acquis en vue de la réalisation de l'assurance obligatoire peuvent être échangés ou remboursés sans frais par les bureaux de poste.

CHAPITRE II.

Dispositions générales.

ART. 97.

Les avantages accordés en vertu des lois coordonnées par l'arrêté du Régent du 12 septembre 1946 sont maintenus en faveur des bénéficiaires qui ne se trouveraient pas en situation d'obtenir les avantages prévus par la présente loi.

Ces avantages sont à charge de l'Etat et liquidés par les organismes prévus à l'article 73.

ART. 98.

Ten einde de pensioenen voortdurend aan te passen in functie der wijzigingen van het algemeen peil der bezoldigingen, zullen de renten, die verkregen werden bij de in artikel 73 voorziene organismen gedurende een loopbaan, ingeschreven werden op de rekening der verplicht verzekeren personen in functie van de bezoldigingsschaal van het jaar 1949, dat als referentiejaar genomen wordt.

Het bedrag van het totaal pensioen dat op een bepaald ogenblik toegekend zal worden aan een rechthebbende, zal gelijk zijn aan de totale rente die op zijn persoonlijke rekening ingeschreven is, gebeurlijk vermeerderd met de in artikelen 22 en 40 bepaalde verhoging en de haardvergoeding, en vervolgens aangepast aan de bezoldigingsschaal van het laatste verlopen trimester.

ART. 99.

Het verschil tussen de verbintenissen der in artikel 73 voorziene organismen, berekend volgens de in artikel 98 uitgedrukte principes in functie der bezoldigingsschaal van het laatste verlopen trimester, en de verbintenissen welke door deze organismen op de enkele basis der gedane stortingen op de rekening der verzekeren zouden kunnen aangegaan zijn, is ten laste (gebeurlijk ofwel op het krediet) van de Nationale Kas voor Contrôle en Coördinatie. Het wordt vereffend onder de vorm van een perpetuiteit, waarvan het bedrag het voorwerp uitmaakt van een aanpassing op de 31 December van elk jaar, vervolgens van een aftrek met dit doel bepaald tussen de verschillende betrokken organismen.

ART. 100.

Op 31 December van ieder jaar zal, in geval van verbreking van het financieel evenwicht der Nationale Kas voor Contrôle en Coördinatie, voortspruitende uit de toepassing der artikelen 98 en 99, het herstel van het evenwicht onmiddellijk verwezenlijkt worden door een adequate wijziging van het jaarlijks bedrag van de tussenkomst van de Staat.

ART. 101.

Om de voordelen te kunnen genieten voorzien bij de hoofdstukken V en VI van deze wet, moeten de loontrekende en de weduwen van loontrekenden, die bedoeld worden bij de artikelen 14 en 15 voorafgaandelijk hun rechten doen gelden op de voordelen welke door de buitenlandse wetgeving voorzien wordt betreffende hetzelfde voorwerp.

De voordelen die hun kunnen toegekend worden krachtens onderhavige wet worden verminderd met het bedrag der pensioenen, vergoedingen of toelagen welke hun zouden uitbetaald worden uit hoofde van bovenbedoelde wetgeving.

ART. 98.

En vue de l'ajustement permanent des pensions en fonctions des variations du niveau général des rémunérations, les rentes acquises auprès des organismes visés à l'article 73 au cours d'une carrière seront inscrites aux comptes des assujettis en fonction de l'échelle des rémunérations de l'année 1949, prise comme année de référence.

Le montant de la pension totale qui sera servie à un moment donné à un bénéficiaire sera égal à la rente totale inscrite à son compte personnel, augmentée éventuellement de la majoration fixée aux articles 22 ou 40 et de l'allocation de foyer, et ensuite adaptée à l'échelle des rémunérations du dernier trimestre écoulé.

ART. 99.

La différence entre les engagements des organismes prévus à l'article 73, calculés d'après les principes énoncés à l'article 98, en fonction de l'échelle des rémunérations du dernier trimestre écoulé, et les engagements qui auraient pu être pris par ces organismes sur la seule base des versements effectués aux comptes des assurés est à charge (éventuellement ou au crédit) de la Caisse Nationale de Contrôle et de Coordination. Elle est liquidée sous forme d'une perpétuité, dont le montant fait l'objet d'un ajustement à cette fin entre les divers organismes intéressés.

ART. 100.

Au 31 décembre de chaque année, en cas de rupture de l'équilibre financier de la Caisse Nationale de Contrôle et de Coordination résultant de l'application des articles 98 et 99, la mise en équilibre sera immédiatement réalisée par une modification adéquate du montant annuel de l'intervention de l'Etat.

ART. 101.

Pour bénéficier des avantages prévus aux chapitres V et VI de la présente loi, les salariés et les veuves de salariés visés aux articles 14 et 15 doivent au préalable faire valoir leurs droits aux avantages prévus par la législation étrangère concernant le même objet.

Les avantages qui peuvent leur être accordés en vertu de la présente loi sont diminués des pensions, indemnités ou allocations qui leurs seraient payées en vertu de la susdite législation.

ART. 102.

De voordelen, die door deze wet voorzien worden, zijn niet vatbaar voor overdracht of beslaglegging behalve wat de Staat of een der organismen betreft, belast met de uitvoering van onderhavige wet of van de wetgeving op de maatschappelijke zekerheid der loonarbeiders, ten belope van het bedrag der voordelen welke zij ten onrechte aan de belanghebbenden zouden uitgekeerd hebben.

ART. 103.

Bij overlijden van een rechthebbende met gelijk hetwelk der voordelen voorzien bij deze wet, worden de op het ogenblik van het overlijden vervallen en niet betaalde termijnen alleen betaald aan de hiernagenoemde personen en volgens rang van voorkeur zoals zij vermeld worden :

- 1° aan de echtgeno(o)t(e) met wie de begunstigde samenwoonde bij zijn overlijden;
- 2° aan de afstammelingen met wie de begunstigde samenwoonde bij zijn overlijden;
- 3° aan de ascendenten met wie de begunstigde samenwoonde bij zijn overlijden;
- 4° aan de personen die de kosten der begrafenis gedragen hebben en slechts ten belope van het bedrag dezer kosten.

ART. 104.

De Koning zal alle aanvullende maatregelen treffen om de uitoefening van de bepalingen dezer wet te verzekeren.

Deze wet wordt van kracht de dag dat ze, in het *Belgisch Staatsblad*, is bekendgemaakt, doch de voordelen welke zij toekent zullen slechts aanvang nemen van 1 Januari 1950 af.

ART. 102.

Les avantages prévus par la présente loi sont incessibles et insaisissables sauf envers l'Etat ou l'une quelconque des institutions chargées de l'application de la présente loi ou de la législation concernant la sécurité sociale des travailleurs salariés, pour le montant des avantages qu'ils auraient liquidés indûment aux intéressés.

ART. 103.

En cas de décès d'un bénéficiaire de l'un quelconque des avantages prévus par la présente loi, les arrérages échus et non payés au moment du décès ne sont payés qu'aux personnes et dans l'ordre de préférence ci-après :

- 1° au conjoint avec lequel le bénéficiaire cohabitait au moment de son décès;
- 2° aux descendants avec qui le bénéficiaire cohabitait au moment de son décès;
- 3° aux ascendants avec qui le bénéficiaire cohabitait au moment de son décès;
- 4° aux personnes qui ont supporté les frais de funérailles et à concurrence du montant desdits frais seulement.

ART. 104.

Le Roi prendra toutes les mesures complémentaires pour assurer l'exécution des dispositions de la présente loi.

La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur Belge*, mais les avantages qu'elle prévoit ne prendront cours qu'à partir du 1er janvier 1950.

P. DE PAEPE,
H. HEYMAN,
O. WILLOT,
O. VANDENBERGHE,
A. COPPE,
G. VAN DEN DAELE,
C. VERHAMME.
